

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG POLITIDEPARTEMENT

Ot.prp. nr. 65

(2001-2002)

Om lov om endringer i
rettergangslovgivningen m.m. (bortfall
av funksjonsbetegnelser på domstolene
m.m.)

*Tilråding fra Justis- og politidepartementet av 19. april 2002,
godkjent i statsråd samme dag.
(Regjeringen Bondevik II)*

1 Proposisjonens hovedinnhold og formål

I denne proposisjonen fremmes det forslag til lov om endringer i rettergangslovgivningen m.m. Kapittel 2 omhandler bortfall av funksjonsbetegnelser for førsteinstansdomstolene, mens kapittel 3 gjelder endringer i domstolloven om personellsikkerhet i domstolene.

Kapittel 2 omfatter en rekke endringer av lovteknisk art. Det foreslås at ordningen med funksjonsbetegnelser (skifterett, namsrett, vergemålsrett, forhørsrett og skjønnsrett) på førsteinstansdomstolene bortfaller. Endringene innebærer ingen endringer av realiteten, verken når det gjelder prosessform, materielle regler eller rettens sammensetning m.v. Det at førsteinstansdomstolene opptrer under forskjellige betegnelser når de behandler ulike sakstyper, virker forvirrende for folk flest. Funksjonsbetegnelsene er etter departementets oppfatning unødvendige. Domstolene bør hete det samme uten hensyn til hva slags sak de behandler. Denne delen av proposisjonen er en oppfølging av St.meld. nr. 23 (2000-2001) og Innst. S. nr. 242 (2000-2001).

I kapittel 3 i proposisjonen foreslås det visse endringer i domstolloven vedrørende personellsikkerhet i domstolene. Endringene er en nødvendig følge av at sikkerhetsloven av 20. mars 1998 nr. 10 og forskrift om personellsikkerhet av 29. juni 2001 nr. 722 trådte i kraft 1. juli 2001. Forholdet mellom dagens forskrift om autorisasjon av fagdommere og lekdommere i saker hvor det legges frem sikkerhetsgraderte dokumenter mm av 4. desember 1987 og forskrift om personellsikkerhet må klargjøres for å unngå tolkningstvil. Det er derfor behov for å supplere forskrift om personellsikkerhet med et kapittel med særbestemmelser for domstolene. På denne måten samles alle bestemmelser om personellsikkerhet, og forskrift om autorisasjon av fagdommere og lekdommere kan oppheves. Dette gjør det imidlertid nødvendig med enkelte endringer i domstolloven.

Forslaget til endring av lov om rettsgebyr § 8 annet ledd gjelder oppretting av en inkurie, og er bare kommentert i de spesielle merknadene til endringen.

2 Bortfall av funksjonsbetegnelser på førsteinstansdomstolene

2.1 Gjeldende rett

Tingrettene endrer i dag betegnelse for enkelte saks- og prosess typer ut fra hvilken funksjon domstolen har i saken. Førsteinstansdomstolen heter skifte rett, namsrett, forhørsrett, vergemålsrett og skjønnsrett avhengig av hva slags sak den behandler. Betegnelsen på embetsdommeren varierer også. Domme ren kalles i noen lovbestemmelser fortsatt skiftedommer, forhørsdommer, skjønnsdommer mv, avhengig av sakstype.

Innføringen av funksjonsbetegnelsene synes nærmest å ha en rent lovtek nisk bakgrunn. I tilknytning til de ikke-judisielle oppgavene som er pålagt domstolene, fant man det hensiktsmessig med en særskilt betegnelse, som ble opprettholdt også i forbindelse med reguleringen av de tvistesaker som måtte oppstå under behandlingen av disse sakene. Da kunne man uten videre referere til vedkommende rett med sin særlige kompetanse og sammenset ning. Det kan også ha spilt en viss rolle at det var tungvint å henvise til det sam mensatte ord «herreds- og byrett», se NOU 1980:12 Distriktsrettene - herreds og byrettene i framtiden side 92. De tidligere retstekniske hensyn for et skille i navnebruken foreligger ikke lenger. Betegnelsene har likevel blitt opprett holdt og er fortsatt i aktiv bruk.

Vergemålsrett

I domstolloven § 2 nr. 1 er vergemålsretten gitt status som særdomstol, men i realiteten er dette en funksjonsbetegnelse på tingretten når den behandler saker etter umyndiggjørelsesloven. Retten skal i slike saker bestå av sorenskriveren eller en tingrettsdommer, samt to forliksmenn. Så lenge kompetan sen ligger hos den ordinære førsteinstansdomstol - med særskilt sammenset ning - kan det ikke være grunn til å opprettholde særbetegnelsen og statusen som særdomstol. Det at selve saken blir registrert som umyndiggjørelsessak ved tingretten, vil uten videre utløse de særlige regler om rettens sammenset ning og fremgangsmåte i umyndiggjørelsesloven.

Forhørsrett

Etter straffeprosessloven § 5 annet ledd foretar forhørsretten rettslig avhør og andre enkeltstående rettshandlinger. Forhørsretten kan dessuten avsi dom i saken etter straffeprosessloven § 248 dersom siktede har avgitt uforbeholden tilståelse og visse andre vilkår er oppfylt. Når førsteinstansdomstolen foretar rettslig avhør og treffer beslutninger under etterforskning, for eksempel avsigelse av fengslingskjennelse, beslutning om ransaking m.v. og straffefullbyrdelse, heter den forhørsrett, mens den under hovedforhandlingen heter tingrett. Forhørsretten består bare av en enkelt dommer. Det samme gjelder for tingretten ellers, bortsett fra under selve hovedforhandlingen. Samme dom

mer opptrer altså snart under etiketten tingrett, snart under etiketten forhørsrett.

Skifterett

Skifterett er betegnelsen på førsteinstansdomstolen når den behandler saker etter skifteloven og konkursloven, samt ved utførelse av enkelte andre oppgaver som er lagt til skifteretten i særlovgivningen. De sistnevnte oppgavene har ikke direkte tilknytning til skifte, men mange av dem likner på skifterettens oppgaver etter skifteloven og konkursloven. Nærheten til konkursbehandling er ofte det mest iøynefallende. Arbeidsoppgavene spenner over ulike posisjoner og oppgaver i selskapsforhold (aksjeloven og selskapsloven) og i bolig-sammenslutninger (eierseksjonsloven, borettslagsloven og boligbyggelagsloven), ulike kontrolloppgaver innen bank og forsikring (banksikringsloven) og kontroll med statlige selskaper (lov om statens jernbanetrafikkselskap og lov om statens postselskap) osv.

Bortsett fra nærheten til arbeidet med oppløsning og styring av boer, sammenslutninger mv, er det ikke mulig å gi noen generell begrunnelse for hvorfor disse oppgavene er lagt til skifteretten. Antakelig er grunnen at det ikke fantes noe annet organ som var mer egnet da bestemmelsene ble gitt, og at man i senere lovgivning av liknende art bare har sett hen til hvordan dette har vært løst tidligere.

Når det gjelder ordningen i de fire største byene, vises det til kapittel 2.5 nedenfor.

Namsrett

Namsretten er på samme måte som skifteretten en forretningsgren ved den alminnelige førsteinstansdomstolen. Når det gjelder ordningen i de fire største byene, vises det til kapittel 2.5 nedenfor.

Namsoppgavene kan deles i tre hovedkategorier; tvangsfullbyrdelse, midlertidig sikring og gjeldsordning for private. Namsretten behandler hovedsakelig saker etter tvangsfullbyrdesloven og gjeldsordningsloven for privatpersoner. Namsrettens oppgaver består for eksempel i å vurdere om vilkårene for tvangssalg er oppfylt, hvordan et tvangssalg skal gjennomføres og hvordan kjøpesummen skal fordeles osv.

I tillegg er namsretten, i likhet med skifteretten, pålagt en rekke ulike arbeidsoppgaver etter spesiallovgivningen. Oppgavene er av høyst ulik karakter, men fellestrekket er at de som oftest minner om de oppgaver som namsretten ellers utfører og derfor har preg av namsoppgaver. Noen av oppgavene har for eksempel fellestrekk med tvangssalg, som eksempel kan nevnes pålegg om salg eller fravikelse av eierseksjon, se eierseksjonsloven §§ 26-27.

Skjønnsrett

Når domstolen behandler saker etter skjønnsprosessloven, blir den gjerne kalt skjønnsrett. Skjønn avholdes hovedsakelig i forbindelse med ekspropriasjonssaker og odelssaker. Skiftetakster er en form for rettslig skjønn som avholdes i forbindelse med skiftebehandling.

Når ikke annet er bestemt ved lov, skal skjønnsforretninger holdes av tingretten, som tiltres av skjønnsmenn, se skjønnsprosessloven § 5. Slike skjønn kalles rettslige skjønn. Ordet skjønn kan dekke både rettslig skjønn og lensmannsskjønn, men skal lensmannen være kompetent, må det fremgå av særlov.

2.2 Bakgrunn for lovforslaget

I NOU 1980:12 foreslo Domstolsutvalget av 1977 at funksjonsbetegnelsene forhørsrett, skifterett, vergemålsrett, namsrett og skjønnsrett skulle utgå, slik at domstolen skulle hete det samme uten hensyn til hva slags sak den behandlet. Både Justisdepartementet og Stortinget sluttet seg i prinsippet til tanken om etter hvert å gå bort fra funksjonsbetegnelsene, se St.meld. nr. 90 (1981-1982) side 26 og Innst. S. nr. 118 (1982-1983) side 6. Dette gjaldt særlig betegnelsene namsrett og vergemålsrett. Stortingets justiskomite tok imidlertid et visst forbehold for betegnelsen skifterett. Som begrunnelse ble det anført at denne betegnelse «synes.... å være en klarere innarbeidet betegnelse som for folk flest vekker riktige assosiasjoner», se Innst. S. nr. 118 (1982-83) side 6.

I NOU 1999:22 Domstolene i første instans var Strukturutvalget enig med Domstolsutvalget av 1977 i funksjonsbetegnelsene burde bortfalle. Strukturutvalget mente at det virker forvirrende at førsteinstansdomstolene har ulike betegnelser når de behandler enkelte sakstyper.

I St.meld. nr. 23 (2000-2001) Førsteinstansdomstolene i fremtiden gikk Justisdepartementet inn for at funksjonsbetegnelsene bør bortfalle, og at førsteinstansdomstolene bør hete tingrett uavhengig av hva slags sakstype den behandler. Stortingets justiskomite støttet Justisdepartementets forslag om at herreds- og byrettene skulle gis betegnelsen tingrett, se Innst. S. nr. 242 (2000-2001) side 9-10, og hadde ikke særskilte merknader til forslaget om å fjerne funksjonsbetegnelsene.

2.3 Høringsinstansenes vurderinger

Spørsmålet om å fjerne funksjonsbetegnelsene var på høring som en del av NOU 1999:22 Domstolene i første instans. I St.meld. nr. 23 (2000-2001) Førsteinstansdomstolene i fremtiden side 69 er høringsinstansenes vurderinger av spørsmålet oppsummert slik:

«Langt de fleste domstoler støtter Strukturutvalgets forslag om at funksjonsbetegnelsene bortfaller. Sorenskriveren i Hadeland og Land uttaler at «selv om det er historisk interessant, fremstår det som uhen-siktsmessig i dag å skille mellom f.eks. by- og herredsrett, skifterett, namsrett og vergemålsrett».

Kun et fåtall domstoler er klart negative til forslaget. Førstebyfogden i Bergen uttaler at «spesialprosessen skiller seg fremdeles betyde-lig fra den alminnelige prosess. I særlig grad gjelder dette namsprosessen. Ryddighet i forhold til brukerne tilsier da at man bru-ker betegnelser som alt i utgangspunktet tilkjenner at man vil bruke særlige prosessuelle regler».

Den norske dommerforening støtter forslaget om å avskaffe funk-sjonsbetegnelsene namsrett m.m. Etatsansattes Landsforbund støtter Strukturutvalgets forslag, med unntak av når domstolen behandler

skiftesaker. Forbundet ønsker å beholde betegnelsen «skifterett», fordi skifterett er et innarbeidet begrep.»

I tillegg til den alminnelige høringen som en del av St.meld. nr. 23 (2000-2001) Domstolene i fremtiden, har proposisjonsutkastet vært forelagt et utvalg domstoler. Førsteinstansdomstolene i Oslo er skeptiske til at betegnelsene skifterett og namsrett fjernes før det er tatt stilling til hvordan de tre førsteinstansdomstolene i Oslo skal organiseres i fremtiden. De påpeker at det vil oppstå problemer fordi post som skal til spesialembetene vil kunne bli feilsendt til tingretten.

2.4 Departementets vurderinger

Etter departementets oppfatning er funksjonsbetegnelsene skifterett, namsrett, vergemålsrett, skjønnsrett og forhørsrett unødvendige og egnet til å skape forvirring blant publikum. Domstolene bør ha en enhetlig ytre struktur. De bør derfor hete det samme uavhengig av hva slags sak de behandler. Realiteten bak funksjonsbetegnelsene er at det for visse sakstyper gjelder særlige rettergangsregler, men det er ikke av den grunn påkrevet med særlige betegnelser på domstolen. Noen tilsvarende ordning har man da heller ikke for de øvrige instanser - lagmannsrettene og Høyesterett - når disse behandler slike saker.

Funksjonsbetegnelsene har riktignok en viss informasjonsverdi, men for folk flest kan det etter departementets vurdering virke forvirrende at en henvendelse til domstolen blir håndtert av så vel forhørsretten som vergemålsretten, skifteretten, namsretten eller skjønnsretten. Alt etter hvilken prosessform en tvist behandles under, kan en person i dag vekselvis bli innkalt til Lillevik tingrett, Lillevik namsrett, Lillevik skifterett osv. Får en privatperson beskjed om å henvende seg til namsretten eller forhørsretten, vil han ikke uten videre forstå at dette er det samme som tingretten.

Departementet er videre i tvil om publikum har noen formening om at en henvendelse fra for eksempel namsretten innebærer at det vanligvis er tvangsfullbyrdelsesloven som vil bli anvendt ved behandling av saken for denne domstolen. Betegnelsen namsrett skaper få assosiasjoner hos folk flest. Departementet kan ikke se behov for at publikum i selve betegnelsen på domstolen må gis beskjed om hvilken prosessform det er som skal følges. Informasjon om prosessform har først interesse når det foreligger en sak. Ved at alle typer av søksmål fremmes for tingretten, blir det også klarere at det må være domstolens ansvar å sørge for at saken blir behandlet i de riktige former.

Det at funksjonsbetegnelsene opphører, er ikke til hinder for at man kan ha egne betegnelser på de enkelte sakstypene. Dette kan det være behov for i tilfeller hvor det gjelder egne prosessregler for en bestemt type saker. Saker som behandles etter tvistemålsloven kapittel 28, kalles for eksempel gjerne ekteskapssaker, og saker som behandles etter arbeidsmiljøloven §§ 61 ff, er det vanlig å kalle stillingsvernssaker. Domstolen har likevel ikke noe eget navn ved behandling av slike saker. På samme måte er det at funksjonsbetegnelsene opphører ikke til hinder for at man fortsatt kan tale om skiftesaker, namssaker, vergemålssaker m.v.

Når det gjelder betegnelsene forhørsrett og forhørsdommer, har disse i seg selv ikke noen god klang, og realiteten er ikke noe annet enn at vedkommende embetsdommer behandler straffesaker uten meddommere. I sivile saker bruker man samme betegnelse uavhengig av om rettens settes med eller uten meddommere. Det er ikke noe til hinder for at man gjør det samme i straffesaker.

Betegnelsen på embetsdommeren bør etter departementets vurdering også være den samme uavhengig av sakstype og prosessform. Betegnelsene forhørsdommer, skiftedommer, skjønnsdommer m.v. bør utgå. Det er unødvendig og egnet til å skape forvirring blant publikum at samme embetsdommer skal opptre under ulike betegnelser.

Departementet ser ikke behovet for å opprettholde funksjonsbetegnelser, og går inn for at alle funksjonsbetegnelser fjernes.

2.5 Særkilt om spesialembetene i Oslo, Bergen, Trondheim og Stavanger

I Bergen, Trondheim og Stavanger er det opprettet særskilte byfogdembeter. Disse embetene behandler saker som namsrett og skifterett og er dessuten notarius publicus og tinglysingsmyndighet. I Oslo er det to spesialembeter. Oslo skifterett og byskriverembete behandler saker som skifterett og er dessuten tinglysingsmyndighet. Oslo byfogdembete behandler saker som namsrett og er i tillegg notarius publicus. Opprettelsen av og saksfordelingen mellom de ulike embetene er gitt ved kongelige resolusjoner med hjemmel i domstoloven § 20 første ledd. Byfogdembetene i Bergen, Trondheim og Stavanger skal slås sammen med tingrettene i de respektive byene, mens domstolsstrukturen i Oslo fortsatt er under utredning. Forskrift av 31. august 2001 om domssogns- og lagdømmeinndeling vil, når den trer i kraft etter hvert som sammenslåingene av domstoler blir gjennomført, også regulere hvilke spesialembeter man skal ha og hvilke saker de skal behandle.

Det foreslås ingen endringer i saksfordelingen mellom tingrettene og spesialembetene i denne proposisjonen. Spesialembetene skal fortsatt behandle de samme sakene som de gjør i dag. Spesialembetenes kompetanse må imidlertid angis ved å henvise konkret til hvilke saker embetene skal behandle, i stedet for å henvise til at embetene fungerer som namsrett eller skifterett. Dette vil bli gjort ved tillegg i forskriften om domssognsinndeling gitt med hjemmel i domstoloven § 20 første ledd. Endringene vil supplere og delvis erstatte de gjeldende kgl. res.

Det er likevel fare for at henvendelser i en overgangsperiode vil bli feilsendt til tingrettene i de fire største byene, se uttalelser fra domstolene i Oslo i kapittel 2.3 ovenfor. Lovteksten vil nå tale om tingretten og ikke namsretten og skifteretten, slik at det vil stå i loven at for eksempel en rekke begjæringer i forbindelse med tvangsfullbyrdelse skal sendes tingretten i stedet for namsretten. Tingrettene må da videresende henvendelsene til spesialembetene. For å unngå dette i størst mulig grad, må det gis informasjon til advokater m.fl. om at saksfordelingen mellom tingrettene og spesialembetene ikke endres nå.

3 Endringer i domstolloven (personellsikkerhet)

Domstolloven §§ 12 tredje og fjerde ledd, 21 tredje og fjerde ledd og 91 annet ledd gjelder autorisasjon av personell i domstolene i saker hvor det blir gitt opplysninger etter sikkerhetsloven. Det er ikrafttredelse av sikkerhetsloven av 20. mars 1998 nr. 10 samt forskrift om personellsikkerhet av 29. juni 2001 nr. 722 som nå gjør det nødvendig med endringer i disse lovbestemmelsene. Forholdet mellom dagens forskrift om autorisasjon av fagdommere og lekdommere i saker hvor det legges frem sikkerhetsgraderte dokumenter m.m. av 4. desember 1987 og forskrift om personellsikkerhet må klargjøres for å unngå tolkningstvil. Dette kan enklest og best gjøres ved å tilføye et eget kapittel med særbestemmelser for domstolene i forskrift om personellsikkerhet. Det må da gjøres enkelte endringer i domstolloven §§ 12, 21 og 91.

Den største forandringen i forhold til nåværende system, er at myndighet til å autorisere legges til den enkelte domstol ved formannen. Klareringsmyndighet vil være lagmannsrettene og Høyesterett. I dag har ikke lederen av førstinstansdomstolene autorisasjonsmyndighet. Begrunnelsen for endringen er at autorisasjonsansvaret har å gjøre med lokale tillitsforhold, og derfor bør være et lokalt ansvar for den enkelte leder. Også henhold til sikkerhetsloven § 23 femte ledd er virksomhetens leder normalt autorisasjonsansvarlig. I den sammenheng vises det også til sikkerhetsloven § 5 andre og tredje ledd. Klareringsmyndighet bør derimot samles hos færre organer for å sikre lik praksis, høyere kvalitet på avgjørelsene og for å konsentrere kunnskap og erfaring på området. I motsetning til i dagens bestemmelser i domstolloven, foreslås det nå at det i lovbestemmelsene ikke sies noe om hvem som har kompetanse til å klarere og autorisere. Dette vil fremgå av det nye kapitlet i forskrift om personellsikkerhet som skal gi særregler for domstolene.

I domstolloven slik den er i dag skilles det ikke mellom klarering og autorisering. Dette strider mot sikkerhetslovens begrepsbruk, og det foreslås derfor en endring på dette punkt.

Sikkerhetsklarering er en avgjørelse om en persons antatte sikkerhetsmessige skikkethet for angitt sikkerhetsgrad, mens autorisasjon vil si avgjørelse om å gi en person tilgang til informasjon med angitt sikkerhetsgrad.

Forslagene til endringer i domstolloven har ikke vært på høring, da dette ble ansett som åpenbart unødvendig. Forslag til særbestemmelser for domstolene i forskrift om personellsikkerhet, som lovendringene er en direkte følge av, ble sendt på høring 19. april 2001.

4 Økonomiske og administrative konsekvenser

Når funksjonsbetegnelsene bortfaller, er det nødvendig med informasjon om endringene til publikum. Når det gjelder behovet for informasjon til brukerne i de fire største byene, vises det til punkt 2.5 ovenfor. Enkelte domstoler har dessuten behov for noe nytt kontorutstyr (stempler o.l.) som følge av endringene. Kostnadene forventes å bli ubetydelige og vil bli dekket innenfor rammen til justissektoren.

Endringene i domstolloven som gjelder personellsikkerhet ventes ikke å medføre nevneverdige økonomiske eller administrative konsekvenser. Det antas å være en fordel for domstolene at kompetanse til å autorisere legges til den enkelte domstol ved formannen.

5 Merknader til de enkelte bestemmelser

5.1 Generelt om endringene i funksjonsbetegnelser

Lovendringene som gjelder funksjonsbetegnelser kan systematisk deles inn i to hovedgrupper. Den første hovedgruppen omfatter oppregninger av lovbestemmelser for hver av funksjonsbetegnelsene, der de ulike betegnelsene skal endres til den tilsvarende språklige formen av enten tingrett eller rett (punkt I -VIII), uten videre omskrivninger eller tillegg. Den andre hovedgruppen omfatter bestemmelser der bortfall av funksjonsbetegnelsene gjør det nødvendig å skrive om lovteksten (punkt IX følgende). Endringene er av lovteknisk art. Ingen av endringene i funksjonsbetegnelser er ment å innebære noen endring av realiteten, det foreslås verken materielle eller prosessuelle endringer eller endringer i reglene om rettens sammensetning m.v. Det er kun betegnelsene på domstolen som forandres. Om bakgrunnen for endringene vises det til punkt 2.1 og 2.4 ovenfor

Når det gjelder den første hovedkategorien, der funksjonsbetegnelsene uten omskrivninger eller tillegg kan endres til tingrett eller rett, er betegnelsene forhørsrett (punkt I og II), skifterett (punkt III og IV) og namsrett (punkt V og VI) igjen delt inn i to oppregninger, der betegnelsene skal endres til henholdsvis tingrett eller rett. Oppdelingen mellom tingrett og rett er foretatt med sikte på å få best mulig samsvar med ordbruken i lovverket generelt. Funksjonsbetegnelsene foreslås derfor endret til rett/retten osv. i de fleste tilfeller der det ut fra sammenhengen er klart hvilken domstol det dreier seg om.

Uavhengig av betegnelsen på førsteinstansdomstolen, må det avgjøres gjennom en tolkning av den enkelte lovbestemmelse eller det enkelte regelsett hvilke prosessregler som får anvendelse i det konkrete tilfelle. Nærmere omskrivninger eller tillegg i lovteksten er ikke nødvendig i de bestemmelser som er med i oppregningene i punkt I-VIII. I for eksempel lov 8. juli 1988 nr. 72 om anerkjennelse og fullbyrding av utenlandske avgjørelser om foreldreansvar m.v. og tilbakelevering av barn settes etter § 13 første ledd begjæring om fullbyrding av avgjørelse eller tilbakelevering av barn frem for namsretten. I lovens § 18 gis nærmere regler om fremgangsmåte og prosessform, herunder en henvisning til tvangsfullbyrdelsesloven, som gis anvendelse så langt den passer.

Et annet eksempel er arveavgiftsloven § 42, der skjønnsretten foreslås byttet ut med retten. Det vil fortsatt fremgå klart av henvisningen i samme lovs § 39 til skjønssprosessloven hvilke prosessregler som får anvendelse og at retten i disse sakene skal settes med skjønnsmenn.

Nok et eksempel er lov 11. juni 1993 nr. 65 om konkurranse i ervervsvirksomhet (konkurranseloven) § 6-2 annet ledd første punktum, der begjæring om adgang til bevissikring settes frem for forhørsretten. Forhørsretten foreslås byttet ut med tingretten. Hvilke prosessregler som gjelder fremgår av bestemmelsens annet ledd, som i siste punktum også regner opp hvilke av straffeprosesslovens regler som gjelder.

Funksjonsbetegnelsene skifterett, forhørsrett, namsrett, skjønnsrett og vergemålsrett finnes i lovteksten i en rekke ulike språklige former; entall, flertall, bestemt og ubestemt form, nominativ, genitiv, nynorsk, bokmål osv. I alle bestemmelsene som er regnet opp under punkt I-VIII, skal de ulike språklige variantene av funksjonsbetegnelsene erstattes av den tilsvarende språklige formen av uttrykket tingrett eller rett. I lov 10. juni 1988 nr. 39 om forsikringsvirksomhet § 5-8 annet ledd første punktum skal for eksempel «skifterettens» byttes ut med «tingrettens». Flere eksempler følger under merknadene til hvert punkt (kapittel 5.2-5.9).

Der en funksjonsbetegnelse forekommer to eller flere ganger i samme punktum, skal betegnelsen byttes ut med den tilsvarende språklige formen av rett eller tingrett alle steder. I lov 3. mars 1961 om utlevering av lovbrytere til Danmark, Finland, Island og Sverige § 17 tredje ledd første punktum skal for eksempel «forhørsrett» endres til «tingrett» og «forhørsretten» til «tingretten». I lov 17. juli 1992 nr. 99 om frivillig og tvungen gjeldsordning for privatpersoner (gjeldsordningsloven) § 5-3 annet ledd tredje punktum skal «namsretten» begge steder erstattes med «retten». I tvangsfullbyrdelsesloven § 11-28 femte ledd annet punktum skal «namsretten» endres til «tingretten» begge steder.

5.2 Til endringene i I (forhørsrett)

Det vises til punkt 5.1 og 5.3.

I alle bestemmelsene som er regnet opp, skal begrepet forhørsrett endres til den tilsvarende språklige formen av begrepet tingrett. I lov 22. mai 1981 nr. 25 om rettergangsmåten i straffesaker (straffeprosessloven) § 184 første ledd første punktum skal for eksempel «forhørsrett» endres til «tingrett». I straffeprosessloven § 183 første ledd første punktum skal «forhørsretten» byttes ut med «tingretten».

5.3 Til endringene i II (forhørsrett)

Det vises til punkt 5.1 og 5.2.

I alle bestemmelsene som er regnet opp, skal begrepet forhørsrett endres til den tilsvarende språklige formen av begrepet rett. I lov 13. juni 1975 om utlevering av lovbrytere m.v. § 25 nr. 4 første punktum skal for eksempel «forhørsretten» endres til «retten». I lov 3. mars 1961 nr. 1 om utlevering av lovbytere til Danmark, Finland, Island og Sverige § 17 tredje ledd tredje punktum skal «forhørsrettens» erstattes med «rettens».

5.4 Til endringene i III (skifterett)

Det vises til punkt 5.1 og 5.5.

I alle bestemmelsene som er regnet opp, skal begrepet skifterett endres til den tilsvarende språklige formen av begrepet tingrett. I lov 13. juni 1997 nr. 45 om allmennaksjeselskaper (allmennaksjeloven) § 5-12(2) første punktum skal for eksempel «skifteretten» byttes ut med «tingretten». I lov 10. juni 1988 nr.

39 om forsikringsvirksomhet § 5-8 annet ledd første punktum skal «skifterettens» endres til «tingrettens».

5.5 Til endringene i IV (skifterett)

Det vises til punkt 5.1 og 5.4.

I alle bestemmelsene som er regnet opp, skal begrepet skifterett endres til den tilsvarende språklige formen av begrepet rett. I lov 21. februar om skifte § 6 første ledd skal for eksempel «skifteretten» endres til «retten». I skifteloven § 5 første punktum skal for eksempel «skifterettens» byttes ut med «rettens».

5.6 Til endringene i V (namsrett)

Det vises til punkt 5.1 og 5.7.

I alle bestemmelsene som er regnet opp, skal begrepet namsrett endres til den tilsvarende språklige formen av begrepet tingrett. I lov 11. juni 1993 nr. 101 om luftfart § 3-50 annet ledd fjerde punktum skal for eksempel «namsretten» erstattes med «tingretten». I lov 26. juni 1992 nr. 86 om tvangsfullbyrdelse og midlertidig sikring (tvangsfullbyrdelsesloven) § 2-9 første punktum skal «namsrettene» byttes ut med «tingrettene».

5.7 Til endringene i VI (namsrett)

Det vises til punkt 5.1 og 5.6.

I alle bestemmelsene som er regnet opp, skal begrepet namsrett erstattes med den tilsvarende språklige formen av begrepet rett. I lov 26. juni 1992 nr. 86 om tvangsfullbyrdelse og midlertidig sikring (tvangsfullbyrdelsesloven) § 2-12 første punktum skal for eksempel «namsrettens» endres til «rettens». I tvangsfullbyrdelsesloven § 6-4 første ledd første punktum skal «namsretten» byttes ut med «retten».

5.8 Til endringene i VII (vergemålsrett)

Det vises til punkt 5.1 ovenfor.

I tillegg til de forskjellige språklige formene, finnes begrepet vergemålsrett stavet på flere ulike måter (vergemålsrett, vergemaalsrett, værgemaalsrett, verjemålsrett) i lovteksten. Alle disse variantene skal endres til den tilsvarende språklige formen av uttrykket rett. I lov 28. november 1898 om umyndiggjørelse § 2 fjerde ledd skal for eksempel «vergemaalsrettens» endres til «rettens». I samme lovs § 2 tredje ledd første punktum skal «vergemålsretten» byttes ut med «retten».

5.9 Til endringene i VIII (skjønnsrett)

Det vises til punkt 5.1 ovenfor.

I alle bestemmelsene som er regnet opp, skal begrepet skjønnsrett erstatte med den tilsvarende språklige formen av begrepet rett. I lov 1. juni 1917 nr. 1 om skjønn og ekspropriasjonssaker § 54 tredje ledd annet punktum skal for eksempel «skjønnsrettens» endres til «rettens». I lov 19. juni 1964 nr. 14 om avgift på arv og visse gaver (arveavgiftsloven) § 42 annet punktum skal «skjønnsretten» byttes ut med «retten».

5.10 Til endringene i IX (umyndiggjørelsesloven)

Til § 2 første ledd

«Vergemaalsretten» endres til «tingretten». Det er kun betegnelsen på domstolen som endres og det innebærer ingen endring av realiteten. Det vises til punkt 2.1 og 2.4 ovenfor.

Til § 4

«Værgemaalsretten» endres til «tingretten» både i *første og annet punktum*. Det vises til omtalen av § 2.

Til § 32 første ledd

I *første punktum* endres «Værgemaalsretten» til «tingretten». Det vises til omtalen av § 2.

5.11 Til endringene i X (straffeloven)

Til § 54 nr. 3 første ledd

«Av forhørsretten» endres til «ved tilståelsesdom». Begrepet tilståelsesdom er ment å erstatte uttrykket dom i forhørsrett, se omtalen av straffeprosessloven § 248 under punkt 5.32. Endringen er kun en omskriving av lovteksten som ikke innebærer noen endring av realiteten. Om bakgrunnen for endringen vises det til punkt 2.1 og 2.4 ovenfor.

Til § 75 tredje ledd

Endringen i *første punktum* er kun en omskriving av lovteksten og innebærer ingen endring av realiteten. I stedet for henvisningen til forhørsretten, henvises det nå til den tingrett som er kompetent etter straffeprosessloven § 12, for å presisere at det ikke er ment å gjøre endringer i vernetingsreglene. Om bakgrunnen for endringen vises det til punkt 2.1 og 2.4 ovenfor.

5.12 Til endringene i XI (militær straffelov)

Til § 20

I *annet punktum* oppheves de tre siste kommaene som overflødige. Det er de alminnelige domstoler som behandler militære straffesaker, jf. straffeprosessloven § 466. Endringen innebærer ingen realitetsendring. Om bakgrunnen for endringen vises det til punkt 2.1 og 2.4 ovenfor.

5.13 Til endringene i XII (domstolloven)

Til § 2

Første ledd nr. 1 strykes, slik at vergemålsretten ikke lenger har status som en særdomstol. Betegnelsen vergemålsrett utgår, og førsteinstansdomstolen skal hete tingrett også når den behandler saker etter umyndiggjørelsesloven. Endringen innebærer verken materielle eller prosessuelle endringer eller endringer i rettens sammensetning m.v. Det vises til punkt 2.1 og 2.4 ovenfor.

Endringen i nummereringen i *første og annet ledd* er en følge av at vergemålsretten fjernes fra oppregningen av særdomstoler.

Til § 12

Om bakgrunnen for endringen i *tredje ledd* viser departementet til kapittel 3 ovenfor. I bestemmelsen sies det ikke lenger noe om hvem som har kompetanse til å klarere og autorisere. Dette vil fremgå av det nye kapitlet om særregler for domstolene i forskrift om personellsikkerhet. Det antas derfor at det ikke er nødvendig å gjenta dette i lovbestemmelsen.

Det kan tenkes at det ved en domstol i en sak bare skal behandles informasjon gradert oppad til BEGRENSET. Tilgang til slik informasjon krever ikke klarering, men kun autorisasjon, jf. sikkerhetsloven § 19 tredje ledd. Det er på denne bakgrunn foretatt enkelte endringer § 12 tredje ledd første punktum.

Det er videre gjort enkelte språklige forandringer. «Opplysninger» er byttet ut med «informasjon» og begrepet «skjermingsverdig» er satt inn for å harmonere med språkbruken i sikkerhetsloven. «Beskyttelsesgrad» er erstattet med «sikkerhetsgrad» av samme årsak og for å hindre sammenblanding med Beskyttelsesinstruksen.

I bestemmelsen slik den lyder i dag skilles det ikke mellom klarering og autorisering. Dette strider mot sikkerhetslovens begrepsbruk, og det foreslås derfor en endring på dette punkt.

Fjerde ledd foreslås opphevet. Om bakgrunnen for endringen vises det til kapittel 3 ovenfor. Endringen har sammenheng med at det verken i sikkerhetsloven eller i forskrift om personellsikkerhet opprettholdes et skille mellom autorisert og forhåndsautorisert. I følge den nye sikkerhetslovens system er klarering alltid noe som gis på forhånd. Etter forskrift om personellsikkerhet har det en ordinær varighet på 5 år, jf. § 4-8 første ledd. Også etter sikkerhetsloven kan autorisasjon gis for en enkelt sak, men i tillegg kan autorisasjonen gis en alminnelig varighet frem til en gitt hendelse/tidspunkt som for eksempel bortfall av klarering eller arbeidsforhold, jf. sikkerhetsloven § 24 fjerde ledd. En slik fleksibel løsning som sikkerhetsloven med forskrifter legger opp til må antas å være en administrativ fordel for domstolene.

Til § 20 tredje ledd

I første punktum strykes «forhørsdommer i» fra lovteksten. Det er kun betegnelsen forhørsdommer som utgår fra lovteksten, og det innebærer ingen endring av realiteten. Om bakgrunnen for endringen vises det til punkt 2.1 og 2.4 ovenfor.

Til § 21

Om bakgrunnen for endringene i *tredje og fjerde ledd* vises det til kapittel 3 ovenfor, samt omtalen av domstoloven § 12 tredje ledd.

Til § 91 annet ledd

Om bakgrunnen for endringen vises det til kapittel 3 ovenfor, samt omtalen av domstoloven § 12 tredje ledd.

Til § 129 første ledd

«Forhørsrettssaker» endres til «saker om tilståelsesdom». Det sies uttrykkelig i bestemmelsen at det dreier seg om saker etter straffeprosessloven § 248, slik at det er klart hva bestemmelsen dekker. Om begrepet tilståelsesdom vises det til omtalen av straffeprosessloven § 248 under punkt 5.32 nedenfor. Endringen er kun en omskriving av lovteksten som ikke innebærer noen endring av realiteten. Om bakgrunnen for endringen vises det til punkt 2.1 og 2.4 ovenfor.

Til § 163a annet ledd

«Vergemålsrettene» strykes fra oppregningen av hvilke myndigheter som kan foreta postforkynning. Førsteinstansdomstolene skal hete tingrett også når de behandler saker etter umyndiggjørelsesloven. Uttrykket «de alminnelige domstoler» vil derfor dekke de aktuelle tilfellene, slik at endringen ikke innebærer noen endring av realiteten. Om bakgrunnen for endringen vises det til punkt 2.1 og 2.4 ovenfor.

5.14 Til endringene XIII (skjønnsprosessloven)

Til § 12 annet ledd

Første og annet punktum slås sammen, uten at det gjøres noen realitetsendring. Endringen er kun en omskriving av lovteksten fordi funksjonsbetegnelsen skjønnsrett skal utgå fra lovteksten. Om bakgrunnen for endringen vises det til punkt 2.1 og 2.4 ovenfor.

Til § 37 annet ledd

«Overskjønnsretten» endres til «den rett som skal avholde overskjønn». Betegnelsen overskjønnsrett bør utgå fra lovteksten når funksjonsbetegnelsen skjønnsrett utgår. Endringen er en omskriving som ikke innebærer noen endring av realiteten. Om bakgrunnen for endringen vises det til punkt 2.1 og 2.4 ovenfor.

5.15 Til endringene i XIV (vassdragsreguleringsloven)

Til § 20 nr. 1

Første punktum skrives om, uten at det innebærer noen endring av realiteten. Det henvises nå til skjønnsmenn i stedet for til skjønnsretten. Om bakgrunnen for endringen vises det til punkt 2.1 og 2.4 ovenfor.

5.16 Til endringene i XV (avtaleloven)

Til § 21 annet ledd

Uttrykket «skifterets behandling» endres til «skiftebehandling». Endringen er en omskrivning av lovteksten som ikke innebærer noen endring av realiteten. Om bakgrunnen for endringen vises det til punkt 2.1 og 2.4 ovenfor.

Til § 24

Det vises til omtalen av § 21 annet ledd.

5.17 Til endringene i XVI (Svalbardloven)

Til § 7

Bestemmelsen skrives om uten at det gjøres noen endring av realiteten. Ved omskrivningen blir bestemmelsen også i samsvar med formuleringen i Svalbardloven § 6.

Til § 9

Bestemmelsen oppheves som overflødig. Det følger av Svalbardloven § 2 at norsk prosessrett i utgangspunktet gjelder for Svalbard. Det antas at de alminnelige reglene er tilstrekkelig fleksible til å dekke de aktuelle tilfellene, slik at særreglene for Svalbard i § 9 er unødvendige. Det at bestemmelsen oppheves innebærer derfor ingen realitetsendring.

Til § 10 annet ledd

I *annet punktum* endres «skjønnsdommer» til «skjønnsstyrer». Endringen er kun en endring av betegnelse som ikke innebærer noen endring av realiteten. Om bakgrunnen for endringen vises det til punkt 2.1 og 2.4 ovenfor.

5.18 Til endringene i XVII (skifteloven)

Til § 1

«Som skifterett» strykes fra lovteksten. Førsteinstansdomstolen skal ikke lenger hete skifterett under offentlig skifte- og arvebehandling, men tingrett. Endringen i betegnelse innebærer ingen endringer verken når det gjelder rettens sammensetning eller materielle eller prosessuelle regler. Det er kun navnet på domstolen som endres. Om bakgrunnen for endringen vises det til punkt 2.1 og 2.4 ovenfor.

Til § 4

I *første ledd første punktum* og i *annet ledd første punktum* erstattes begrepet «skiftedommer» med «dommer i skiftesak». I *første ledd annet punktum* endres «skiftedommer» til «dommer». Endringene er kun omskrivninger av lovteksten og innebærer ingen endring av realiteten. Om bakgrunnen for endringene vises det til punkt 2.1 og 2.4 ovenfor.

Til § 7

I *første ledd* endres «skifterettens» til «rettens». Videre erstattes «skiftedommerne» med «dommerne». I *annet ledd* endres «skiftedommeren» til «dommeren». Det er kun betegnelsene som endres, og det innebærer ingen realitetsendringer. Det vises til punkt 2.1 og 2.4 ovenfor.

Til § 10

Bestemmelsen skrives om uten at det innebærer noen endring av realiteten. «Skifteretten» endres til «tingretten etter reglene i denne lov». Dessuten føyes «eller må behandles etter andre prosessregler» til som alternativ til «en annen rett». Retten kan, som tidligere, ikke avgjøre en tvist etter reglene i skifteloven når det enten foreligger en ufravikelig vernetingsregel, eller tvisten skal behandles ved samme tingrett, men etter andre prosessregler. Om bakgrunnen for endringen vises det til punkt 2.1 og 2.4 ovenfor.

Til § 12

Bestemmelsen skrives om uten at det innebærer noen endring av realiteten. «Etter andre prosessregler enn etter denne lov» føyes til som et alternativ til «ved en annen domstol». Bestemmelsen omfatter derfor fortsatt både det tilfelle at sak er anlagt ved et annet embete, og at sak er anlagt ved samme embete etter andre prosessregler. Om bakgrunnen for endringen vises det til punkt 2.1 og 2.4 ovenfor.

Til § 20

Bestemmelsen skrives om, slik at «etter andre prosessregler enn etter denne lov» føyes til i lovteksten som alternativ til «en annen domstol». Den tingrett som skifter boet kan, som tidligere, saksøke og saksøkes på loddeiernes vegne i boets anliggender både når sak anlegges ved et annet embete, og når sak anlegges ved samme embete etter andre prosessregler enn etter skifteloven.

Omskrivingen innebærer ingen endring av realiteten. Om bakgrunnen for endringen vises det til punkt 2.1 og 2.4 ovenfor.

Til overskriften til kapittel 4

«Skifterettsavgjørelser» endres til «tingrettens avgjørelser». Endringen er en omskriving av lovteksten som ikke innebærer noen endring av realiteten. Det vises til punkt 2.1 og 2.4 ovenfor og omtalen av § 1.

Til § 22

I *første ledd første punktum* endres «skifteretten» til «tingretten under offentlig skiftebehandling». Endringen er kun en omskriving som ikke innebærer noen realitetsendring. Det vises til punkt 2.1 og 2.4 ovenfor og omtalen av skifteloven § 1.

I *annet ledd annet punktum* erstattes «tvist for skifteretten» med «skiftetvist». Endringen er kun en omskriving av lovteksten som ikke innebærer noen endring av realiteten. Om bakgrunnen for endringen vises til punkt 2.1 og 2.4 ovenfor.

I *annet ledd tredje punktum* endres «skifterettens» til «tingrettens». Det vises til punkt 2.1 og 2.4 ovenfor.

Til § 30 første ledd

«En tvist som hører under skifteretten» endres til «en skiftetvist som hører under tingretten». Endringen er kun en omskriving av lovteksten som ikke innebærer noen realitetsendring, verken når det gjelder hvilke tvister som hører under tingretten etter skifteloven eller rettens adgang til å beslutte søksmåls form. Om bakgrunnen for endringen vises det til punkt 2.1 og 2.4 ovenfor.

Til § 31 annet ledd

I *annet punktum* endres «for tingrett» til «i tvistemålsloven». Endringen er en omskriving av lovteksten som ikke innebærer noen endring av realiteten. Hvilke prosessregler som får anvendelse angis nå uttrykkelig, i stedet for gjennom en henvisning til de alminnelige regler om søksmål for tingrett. Om bakgrunnen for endringen vises det til punkt 2.1 og 2.4 ovenfor.

Til § 57

I *første punktum* endres «skifteretten» til «den tingrett som skifter boet». Ordlyden er i samsvar med endringen i ekteskapsloven § 91. Omskrivingen er nødvendig for å presisere at det er den tingrett som skifter felleseieboet som treffer avgjørelse om midlertidig forføyning når det er åpnet offentlig skifte, og ikke den tingrett som ville vært kompetent etter reglene i tvangsfullbyrdsloven. I *annet punktum* endres «skifteretten» til retten». Endringene er omskrivninger av lovteksten som ikke innebærer noen endring av realiteten. Om bakgrunnen for endringene vises det til punkt 2.1 og 2.4 ovenfor.

Til § 76 første ledd

I *nr. 1)* endres «skifteretten» til «tingretten». Det er kun betegnelsen på domstolen som endres, og dette innebærer ingen realitetsendring. Det vises til punkt 2.1 og 2.4 ovenfor.

I *nr. 3)* strykes «i tilfelle hvor ikke skifteretten er eneste domsmyndighet» fra lovteksten. Hensikten med bestemmelsen er å fastslå at saksanlegg ved enhver domstol har samme virkning som en anmeldelse overensstemmende med proklamaet. Endringen innebærer i praksis ingen realitetsendring. Om bakgrunnen for endringen vises det til punkt 2.1 og 2.4 ovenfor.

Til § 95 annet ledd

I *første punktum* endres «skifterettens» til «tingrettens». Videre føyes «eller etter andre prosessregler enn etter denne lov» til lovteksten som alternativ til saksanlegg ved andre domstoler. Som tidligere er både saksanlegg ved samme embete etter andre prosessregler, og saksanlegg ved andre embeter utelukket etter at rettens avgjørelse av anmeldte krav er begjært. Endringen er en omskriving av lovteksten som ikke innebærer noen endring av realiteten. Om bakgrunnen for endringen vises det til punkt 2.1 og 2.4 ovenfor.

Til § 104 første ledd

I *første punktum* endres «skifteretten» til «tingretten». Det vises til punkt 2.1 og 2.4 ovenfor.

I *annet punktum* føyes «eller etter andre prosessregler enn etter denne lov» til lovteksten. Hensikten er å presisere at søksmål til inntale av andre krav enn massefordringer og tinglige krav, som tidligere, heller ikke kan reises ved samme embete etter andre prosessregler. Endringen er en omskriving av lovteksten som ikke innebærer noen endring av realiteten. Om bakgrunnen for endringen vises det til punkt 2.1 og 2.4 ovenfor.

Til § 105 annet ledd

«Skifterettens samtykke» endres til «samtykke fra den tingrett som behandler eller har behandlet boet». Etter gjeldende rett vil det i praksis også være den skifterett som behandler eller har behandlet boet det siktes til i bestemmelsen. Dette presiseres nå i lovteksten for å unngå tvil om hvilken tingrett som er stedlig kompetent, dersom det er to forskjellige tingretter som henholdsvis behandler eller har behandlet dødsboet og som beslutter tvangsdekning i boets eiendeler. Endringen er en omskriving som ikke innebærer noen endring av realiteten. Det vises til punkt 2.1 og 2.4 ovenfor.

Til § 108 annet ledd

I *første punktum* endres «skifteretten» til «tingretten» begge steder. Det vises til punkt 2.1 og 2.4 ovenfor.

Videre føyes «eller etter andre prosessregler enn etter denne lov» til lovteksten. Tillegget er nødvendig fordi uttrykket «en annen domstol» ikke lenger vil dekke det tilfelle at sak er anlagt ved samme embete etter andre prosessregler. Endringen er en omskriving av lovteksten som ikke innebærer noen endring av realiteten. Det vises til punkt 2.1 og 2.4 ovenfor.

5.19 Til endringen i XVIII (valutaloven)

Til § 5 tredje ledd

I *annet punktum* endres «skjønnsretten» til «skjønsmennda». Språkbruken blir da i samsvar med resten av bestemmelsen, jf. annet ledd første og tredje punktum. Endringen er en omskriving av lovteksten som ikke innebærer noen endring av realiteten. Om bakgrunnen for endringen vises det til punkt 2.1 og 2.4 ovenfor.

5.20 Til endringene i XIX (skattebetalingsloven)

Til § 48

I *nr. 2 første punktum* endres «tvangsforretning, namsrettsbehandling, konkursbegjæring m.v.» til «tvangsfullbyrdelse, midlertidig sikring, konkursbegjæring m.v.». Endringen er kun en omskriving som ikke innebærer noen endring av realiteten. Om bakgrunnen for endringen vises det til punkt 2.1 og 2.4 ovenfor.

I *nr. 2 tredje punktum* endres «namsrettssak til søksmåls former» til «tvist til søksmåls former etter tvangsfullbyrdesloven». Uttrykkene er ment å dekke de samme tilfellene, slik at endringen kun er en omskriving av lovteksten som ikke innebærer noen endring av realiteten. Om bakgrunnen for endringen vises det til punkt 2.1 og 2.4 ovenfor.

I *nr. 5 annet punktum* endres «namsretten» til «tingretten i sak om tvangsfullbyrdelse eller midlertidig sikring». I *nr. 6 annet punktum* endres «tvist for namsretten» til «tvist for tingretten i sak om tvangsfullbyrdelse eller midlertidig sikring». Endringene er kun omskrivinger av lovteksten som ikke innebærer noen endring av realiteten. Om bakgrunnen for endringene vises det til punkt 2.1 og 2.4 ovenfor.

5.21 Til endringene i XX (lov om rett til å selja uhenta ting)

Til § 4

I *annet punktum* endres «namsrett eller namsmann» til «namsstyremaktene». Etter tvangsfullbyrdesloven § 2-1 er namsmannen og tingretten namsmyndigheter. Omskrivingen innebærer ingen endring av realiteten. Om bakgrunnen for endringen vises det til punkt 2.1 og 2.4 ovenfor.

5.22 Til endringene i XXI (oreigningsloven)

Til § 15

I *annet ledd tredje punktum* og i *tredje ledd tredje punktum* endres «skjønnsretten» til «skjønnsstyremakta». Bestemmelsen omfatter rettslig skjønn og noen tilfeller av lensmannsskjønn, og verken betegnelsen «retten» eller «tingretten» passer når lensmannsskjønn inkluderes. Endringene er omskrivinger av lovteksten som ikke innebærer noen endring av realiteten. Om bakgrunnen for endringene vises det til punkt 2.1 og 2.4 ovenfor.

5.23 Til endringene i XXII (lov om forsvunne personer)

Til § 1 første ledd

I *første punktum* erstattes uttrykket «skiftedommeren» med «tingrettsdommeren». I *annet og tredje punktum* endres «skiftedommeren» til «dommeren». Endringene er kun endringer av betegnelser som ikke innebærer noen realitetsendringer. Om bakgrunnen for endringene vises det til punkt 2.1 og 2.4 ovenfor.

5.24 Til endringene i XXIII (vegtrafikkloven)

Til § 31 a fjerde ledd

I *første punktum* endres «forhørsretten» til «tingretten», uten at det gjøres endringer i realiteten. Det vises til punkt 2.1 og 2.4 ovenfor.

I *femte punktum* endres «av namsmyndighetene» til «under tvangsinndrivelse av gebyret». Endringen er kun en omskriving av lovteksten og innebærer ingen endring av realiteten. Omskrivningen er nødvendig siden tingretten kan prøve illeggelse av gebyr etter fjerde ledd første punktum. Det bør i femte punktum heller henvises til sakstype (tvangsinndrivelse av gebyret) enn til namsmyndighetene, som består av namsmannen og tingretten. Om bakgrunnen for endringen vises det til punkt 2.1 og 2.4 ovenfor.

5.25 Til endringene i XXIV (merverdiavgiftsloven)

Til § 51 annet ledd

«Skiftedommer» endres til «tingrettsdommer». Det er kun betegnelsen på dommeren som endres og det innebærer ingen endring av realiteten. Om bakgrunnen for endringen vises det til punkt 2.1 og 2.4 ovenfor.

Til § 61 første ledd

I *annet punktum* endres «tvist for namsretten» til «tvist for tingretten i sak om tvangsfullbyrdelse eller midlertidig sikring». Det henvises etter endringen til de aktuelle sakstypene i stedet for til namsretten. Endringen er kun en omskriving som ikke innebærer noen endring av realiteten. Om bakgrunnen for endringen vises det til punkt 2.1 og 2.4 ovenfor.

5.26 Til endringene i XXV (utleveringsloven)

Til § 5 tredje ledd

I *første punktum* endres «forhørsrettsbehandling» til «rettslig prøving». I *annet punktum* endres «prøving ved forhørsretten» til «rettslig prøving». Endringene er rene omskrivninger av lovteksten som ikke innebærer noen endring av realiteten. Ordbruken er i samsvar med resten av loven, jf. § 6 første ledd annet punktum og § 7 første ledd tredje punktum. Om bakgrunnen for endringene vises det til punkt 2.1 og 2.4 ovenfor.

5.27 Til endringen i XXVI (bergverksloven)

Til § 56

I *første punktum* endres «skjønnsretten» til «skjønnsmyndighetene». Skjønn etter bergverksloven holdes etter § 55 i enkelte tilfeller som lensmannsskjønn. Det er unaturlig å omtale lensmannsskjønn som retten eller tingretten. Begrepet skjønnsmyndighetene dekker både rettslig skjønn og lensmannsskjønn. Endringen er en omskriving av lovteksten som ikke innebærer noen endring

av realiteten. Om bakgrunnen for endringen vises det til punkt 2.1 og 2.4 ovenfor.

5.28 Til endringene i XXVII (odelsloven)

Til § 68

I *første punktum* fjernes «til skjønnsretten» fra lovteksten. § 66 henviser til skjønnsprosessloven for så vidt gjelder odelstaksten. Det følger av skjønnsprosesslovens regler hvilken rett odelstaksten eventuelt hjemvises til. Det er unødvendig å erstatte ordet skjønnsrett i denne bestemmelsen, idet det ligger i uttrykket «heimvist» at odelstaksten eventuelt vises tilbake til den rett som har fastsatt odelstakst. Om bakgrunnen for endringen vises det til punkt 2.1 og 2.4 ovenfor.

5.29 Til endringene i XXVIII (lov om nordisk vitneplikt)

Til § 1

«Verjemålsrettane» strykes fra oppregningen av hvilke domstoler vitner kan pålegges å møte for. Domstolen vil fra nå av hete tingrett også når den behandler saker etter umyndiggjøringsloven, og uttrykket «dei vanlege domstolane» vil derfor dekke de aktuelle tilfellene. Endringen innebærer ingen endring av realiteten. Om bakgrunnen for endringen vises det til punkt 2.1 og 2.4 ovenfor.

5.30 Til endringene i XXIX (eigedomsskattelova)

Til § 23

I *første punktum* endres «namsrettstvistar» til «tvistar for tingretten i sak om tvangsfullføring og mellombels sikring». Endringen er kun en omskriving av lovteksten og innebærer ingen endring av realiteten. Om bakgrunnen for endringen vises det til punkt 2.1 og 2.4 ovenfor.

5.31 Til endringene i XXX (rettshjelploven)

Til § 18 første ledd

I *nr. 1* endres «namsrettsbehandling» til « tvangsfullbyrdelse og midlertidig sikring». Endringen er kun en omskriving av lovteksten og innebærer ingen endring av realiteten. Om bakgrunnen for endringen vises det til punkt 2.1 og 2.4 ovenfor.

Til § 20 første ledd

I *første punktum* endres «vergemålsretten» til «tingretten». Det er kun betegnelsen på domstolen som endres, og det innebærer ingen endring av realiteten. Om bakgrunnen for endringen vises det til punkt 2.1 og 2.4 ovenfor.

5.32 Til endringene i XXXI (straffeprosessloven)

Til § 5 annet ledd

Når betegnelsen forhørsrett foreslås fjernet, er bestemmelsen overflødig og bør oppheves. Domstolen skal fra nå av hete tingrett når den behandler saker som frem til nå har hørt under forhørsretten. Rettslig avhør og andre enkeltstående rettshandlinger, samt pådømmelse etter § 248 vil fra nå av foretas av førsteinstansdomstolen under betegnelsen tingrett. Endringen innebærer verken prosessuelle eller materielle endringer eller endringer i rettens sammenheng m.v. Om bakgrunnen for endringen vises det til punkt 2.1 og 2.4 ovenfor.

Til § 74

I *annet ledd annet punktum* og i *tredje ledd tredje punktum* endres «dom i forhørsrett» til «tilståelsesdom». Om begrepet tilståelsesdom vises det til omtalen av straffeprosessloven § 248. Endringene er rene omskrivninger av lovteksten og innebærer ingen endring av realiteten. Om bakgrunnen for endringene vises det til punkt 2.1 og 2.4.

Til § 76 annet ledd

I *fjerde punktum* endres «forhørsrett» til «utenfor hovedforhandling». Endringen er en omskrivning av lovteksten som ikke innebærer noen endring av realiteten. Om bakgrunnen for endringen vises det til punkt 2.1 og 2.4 ovenfor.

Til § 150 første ledd

«Forhørsretten» endres til «den tingrett som saken hører under etter § 12». Endringen er en omskriving av lovteksten som ikke innebærer noen endring av realiteten. Om bakgrunnen for endringen vises det til punkt 2.1 og 2.4 ovenfor.

Til § 233

I *annet punktum* endres «i forhørsrett» til «ved tilståelsesdom». Om begrepet tilståelsesdom vises det til omtalen av § 248. Endringen er en ren omskriving av lovteksten som ikke innebærer noen endring av realiteten. Om bakgrunnen for endringen vises det til punkt 2.1 og 2.4 ovenfor.

Til § 238 annet ledd

Første punktum skrives om, slik at konsulrettens kompetanse ikke lenger beskrives gjennom en henvisning til forhørsrettens kompetanse, men gjennom en nærmere oppregning av hva slags myndighet konsulretten har. Endringen er en omskriving av lovteksten som ikke innebærer noen endring av realiteten. Om bakgrunnen for endringen vises det til punkt 2.1 og 2.4 ovenfor.

Til § 248

I *første ledd* endres «forhørsretten» til «tingretten». Førsteinstansdomstolen skal hete tingrett også når den behandler saker etter § 248. Det vises til omtalen av § 5 annet ledd.

Videre føyes «tilståelsesdom» til i lovteksten i *første ledd*. Begrepet tilståelsesdom er ment å erstatte dagens «dom i forhørsrett». Det er fortsatt behov for en språklig kortform som dekker pådømmelse etter § 248. Også ordinære straffedommer etter alminnelig hovedforhandling kan bygge på tilståelser fra den tiltalte, men det vil neppe være stor fare for misforståelser, selv om begrepet tilståelsesdom språklig dekker flere tilfeller enn dom etter reglene i straffeprosessloven § 248. Det vil trolig ta kort tid før begrepet tilståelsesdom blir et innarbeidet begrep, også blant folk flest.

I *fjerde ledd* endres «i forhørsrett» til «ved tilståelsesdom».

Det gjøres ingen realitetsendringer i bestemmelsen. Om bakgrunnen for endringene vises det til punkt 2.1 og 2.4.

Til § 432 annet ledd

«Dom i forhørsrett» endres til «tilståelsesdom». Om begrepet tilståelsesdom vises det til omtalen av § 248. Endringen er en omskriving av lovteksten som ikke innebærer noen endring av realiteten. Det vises for øvrig til punkt 2.1 og 2.4 ovenfor.

Til § 441

I *annet punktum* endres «forhørsretten» til «den tingrett som saken hører under etter § 12». Endringen er en omskriving av lovteksten som ikke innebærer noen endring av realiteten. I de tilfellene ingen domstol har hatt saken, gjelder, som før, vernetingsreglene i § 12. Om bakgrunnen for endringen vises det til punkt 2.1 og 2.4 ovenfor.

Til § 447 annet ledd

«Forhørsretten» endres til «den tingrett som saken hører under etter § 12». Endringen er kun en omskriving av lovteksten som ikke innebærer noen endring av realiteten, det er fremdeles vernetingsreglene i § 12 som gjelder. Om bakgrunnen for endringen vises det til punkt 2.1 og 2.4 ovenfor.

Til § 448 første ledd

«Forhørsretten» endres til «den tingrett som saken hører under etter § 12». Endringen er en omskriving av lovteksten som ikke innebærer noen endring av realiteten, det er fremdeles vernetingsreglene i § 12 som gjelder. Om bakgrunnen for endringen vises det til punkt 2.1 og 2.4 ovenfor.

Til § 466 annet ledd

I *fjerde punktum* endres henvisningen til forhørsrett til en oppregning av den kompetanse som forhørsretten har hatt til i dag. Når det gjelder begrepet tilståelsesdom, vises det til omtalen av straffeprosessloven § 248. Endringen er

kun en omskriving av lovteksten som ikke innebærer noen endring av realiteten. Om bakgrunnen for endringen vises det til punkt 2.1 og 2.4 ovenfor.

Til § 476 fjerde ledd

I *annet punktum* endres «forhørsretten» til «utenfor hovedforhandling». Endringen er en omskriving av lovteksten som ikke innebærer noen endring av realiteten. Om bakgrunnen for endringen vises det til punkt 2.1 og 2.4 ovenfor.

5.33 Til XXXII (rettsgebyrloven)

Til § 8

I *første ledd første punktum* føyes «herunder overføring av tvist til søksmåls former» til lovteksten. Videre strykes «tvist som foretas i søksmåls former for tingrett i egenskap av skifterett eller namsrett» fra *første ledd tredje punktum*. Overføring av tvist til søksmåls former etter for eksempel tvangsfullbyrdelsesloven og konkursloven m.v. er likestilt med ordinært søksmål etter tvistemålsloven når det gjelder rettsgebyr. Endringen er kun en omskriving av lovteksten og innebærer ingen endring av realiteten. Om bakgrunnen for endringen vises det til punkt 2.1 og 2.4 ovenfor.

I *annet ledd tredje punktum* gjøres endringer for å rette opp en inkurie som skjedde ved lov 14. desember 2001 nr. 96. Loven innførte ordningen med differensiert rettsgebyr i sivile saker. Ordet «også» erstattes med «inngangsgebyr og tillegg». For ytterligere merknader til bestemmelsen vises til Ot.prp. nr. 3 (2001-2002).

5.34 Til XXXIII (konkursloven)

Til § 145

I *overskriften*, i *første ledd nr. 4*) og i *annet ledd* endres de ulike språklige formene av skifterett til den tilsvarende språklige formen av tingrett. Det vises punkt 2.1, 2.4 og 5.1 ovenfor.

I *første ledd* endres videre «tingretten som skifterett» til «tingretten». Betegnelsen skifterett utgår, se nærmere om bakgrunnen for dette under punkt 2.1 og 2.4 ovenfor. Førsteinstansdomstolen skal nå betegne seg som tingrett også når den behandler saker etter konkursloven. Endringen er kun en endring av betegnelse, og det gjøres ingen endringer i verken materielle eller prosessuelle regler eller i rettens sammensetning m.v.

Etter oppregningen i *første ledd nr. 1 og 2* føyes «Det hører under den tingrett om har behandlet begjæring etter nr. 1 eller 2 å avgjøre:» til lovteksten, før oppregningen fortsetter med nr. 3. og 4. Endringen er kun en omskriving som ikke innebærer noen endring av realiteten.

Fjerde ledd skrives om uten at det innebærer noen endring av realiteten. «Skifteretten» endres til «tingretten etter reglene i denne lov». Videre føyes «eller må behandles etter andre prosessregler enn etter denne lov» til som alternativ til annen domstol. Tillegget er nødvendig fordi uttrykket «annen domstol» ikke lenger vil dekke det tilfelle at en sak må behandles ved samme tingrett (verneting), men etter andre prosessregler enn etter konkursloven.

Femte ledd skrives om, slik at det går frem at det ikke gjøres endringer i skyldnerens mulighet til å enten bringe erstatningskrav etter § 76 inn for den tingrett som har behandlet konkursbegjæringen, eller ved å fremme ordinært søksmål.

Om bakgrunnen for endringene vises det til punkt 2.1 og 2.4 ovenfor.

Til § 148

I *første ledd første punktum* endres betegnelsen «skiftedommer» til «dommer i sak etter denne lov». I *første ledd annet punktum* endres «samme lovs» til «lov om domstolene».

I annet ledd første punktum endres «skiftedommer» til «dommer».

I *fjerde ledd første punktum* endres «skiftedommere» til «dommere». I *fjerde ledd annet punktum* endres «skifteretten» til «tingretten».

Det vises til punkt 2.1 og 2.4 ovenfor. Endringene er kun omskrivninger av lovteksten som ikke innebærer noen endring av realiteten.

5.35 Til XXXIV (dekningsloven)

Til § 2-10 første ledd

I *første punktum* endres «namsretten eller skifteretten» til «tingretten». Endringen er kun en endring av betegnelse og innebærer ingen endring av realiteten. Om bakgrunnen for endringen vises det til punkt 2.1 og 2.4 ovenfor.

5.36 Til XXXV (jernbanetransportloven)

Til § 5 første ledd

I *annet punktum* endres «Oslo namsrett» til «Oslo byfogdembete». Kompetansen i bestemmelsen er lagt til dette særskilte embetet, og det bør fremgå av lovteksten. Endringen innebærer ingen endring av realiteten.

5.37 Til XXXVI (verdipapirsentralloven)

Til § 3-6

Første og annet punktum skrives om fordi vergemålsretten utgår som betegnelse på førsteinstansdomstolene. Omskrivingen innebærer ingen endring av realiteten. Om bakgrunnen for endringen vises det til punkt 2.1 og 2.4 ovenfor.

5.38 Til XXXVII (produktansvarsloven)

Til § 3-7

I *første ledd annet punktum* endres «Oslo skifterett» til «Oslo skifterett og byskriverembete». Kompetansen i bestemmelsen er lagt til dette særskilte embetet, og det bør fremgå av lovteksten. Endringen innebærer ingen endring av realiteten.

5.39 Til XXXVIII (ekteskapsloven)

Til § 7 bokstav e annet ledd

I *annet punktum* endres «skiftedommer» til «tingrettsdommer». I *tredje punktum* endres «skifterett» til «tingrett» og «skiftedommeren» til «tingrettsdommeren». I *fjerdeog sjette punktum* endres «skifteretten» til «retten». Det er kun betegnelsene på domstolen og embetsdommeren som endres, og det innebærer ingen endring av realiteten. Det vises til punkt 2.1 og 2.4 ovenfor.

Til § 91

I *annet punktum* endres «skifteretten» til «den tingrett som skifter boet». Endringen er kun en omskrivning av lovteksten og innebærer ingen endring av realiteten. Det vises til omtalen av skifteloven § 57 under punkt 5.18 ovenfor. Om bakgrunnen for endringen vises det til punkt 2.1 og 2.4 ovenfor.

5.40 Til XXXIX (tvangsfullbyrdelsesloven)

Til § 2-8

I *overskriften* endres «namsretten» til «tingretten». Det er kun betegnelsen på domstolen som endres, og det gjøres ingen realitetsendringer. Det vises til punkt 2.1 og 2.4 ovenfor.

Første ledd skrives om, slik at tingrettens kompetanse beskrives gjennom en henvisning til de saker som etter tvangsfullbyrdelsesloven til nå har hørt under namsretten, det vil si saker om tvangsfullbyrdelse og midlertidig sikring. Førsteinstansdomstolen skal hete tingrett også når den behandler saker etter tvangsfullbyrdelsesloven. Omskrivingen innebærer ingen endring av realiteten, verken når det gjelder rettens sammensetning eller prosessuelle og materielle regler. Om bakgrunnen for endringene vises det til punkt 2.1 og 2.4 ovenfor.

I *annet ledd* endres «namsretten» til «retten». Det vises til punkt 2.1 og 2.4 ovenfor.

Til § 3-5 tredje ledd

«For de alminnelige domstoler eller for namsretten i en sak om opphevelse av sikringen» endres til «for tingretten i en sak om opphevelse av sikringen eller ved ordinært søksmål etter tvistemålslovens regler». Endringen er nødvendig fordi domstolen nå vil hete tingrett også når den behandler sak om opphevelse av sikringen. Erstatningskrav etter § 3-5 kan, som tidligere, gjøres gjeldende enten ved vanlig søksmål etter reglene i tvistemålsloven, eller i en sak om opphevelse av sikringen. Endringen er kun en omskriving som ikke innebærer noen endring av realiteten. Om bakgrunnen for endringen vises det til punkt 2.1 og 2.4 ovenfor.

Til § 8-20 annet ledd

I *femte punktum* endres «namsretten» til «tingretten» og «de alminnelige domstoler» til «den domstol som saken hører under etter tvistemålsloven». Endrin-

gen er en omskriving som ikke innebærer noen endring av realiteten. Søksmål kan som tidligere alltid reises for tingretten i den rettskrets der namsmannen har sitt kontor. Det gjøres ingen endringer i adgangen til alternativt å reise søksmål i medhold av de reglene i tvistemålsloven. Om bakgrunnen for endringene vises det til punkt 2.1 og 2.4 ovenfor.

Til § 8-21

Første ledd tredje punktum og *annet ledd femte punktum* skrives om uten at det innebærer noen endring av realiteten. Det vises til omtalen av § 8-20.

Til § 11-35 sjette ledd

I *første punktum* endres «namsretten» til «tingretten». Det vises til punkt 2.1 og 2.4 ovenfor.

I *annet punktum* endres «søksmål for de alminnelige domstoler» til «ordinært søksmål etter tvistemålslovens regler». Endringen er en omskriving som ikke innebærer endringer av realiteten. Omskrivingen er nødvendig for å unngå uklarheter, siden uttrykket «de alminnelige domstoler» nå også vil omfatte førsteinstansdomstolen når den behandler saker etter tvangsfullbyrdsloven. Bestemmelsen regulerer hvilke krav som kan avgjøres under tvangsfullbyrdelse eller midlertidig sikring og dermed etter reglene i tvangsfullbyrdsloven, i motsetning til de krav som gjøres gjeldende ved alminnelig søksmål etter reglene i tvistemålsloven. Om bakgrunnen for endringen vises det til punkt 2.1 og 2.4 ovenfor.

Til § 11-39 annet ledd

I *femte punktum* endres «namsretten eller for de alminnelige domstoler» til «den tingrett som har behandlet tvangssalget eller for den domstol som saken hører under etter tvistemålsloven». Endringen er en omskriving som ikke innebærer endringer av realiteten. Som tidligere kan søksmål enten fremmes for den domstol som behandlet tvangssalget, eller ved ordinært søksmål. Uansett hvilken rett saken fremmes for, er det de vanlige rettergangsregler som følges. Om bakgrunnen for endringen vises det til punkt 2.1 og 2.4 ovenfor.

Til § 11-40

I *første ledd tredje punktum* og i *annet ledd femte punktum* endres «namsretten eller for de alminnelige domstoler» til «den tingrett som behandlet tvangssalget eller for den domstol som saken hører under etter tvistemålsloven». Endringen er en omskriving som ikke innebærer noen endring av realiteten. Det vises til omtalen av § 11-39.

5.41 Til endringene i XL (sjøloven)

Til § 2 første ledd

I *første punktum* endres «norsk skifteretts behandling» til «skiftebehandling ved norsk tingrett». Endringen er en omskriving av lovteksten som ikke inne-

bærer endring av realiteten. Om bakgrunnen for endringen vises det til punkt 2.1 og 2. 4 ovenfor.

5.42 Til endringene i XLI (endringslov til domstolloven m.m.)

I endringsloven til *domstolloven § 20 nytt annet ledd* strykes «forhørsdommer i» fra lovteksten. Betegnelsen forhørsdommer utgår, og det innebærer ingen realitetsendring. Om bakgrunnen for endringen vises det til punkt 2.1 og 2.4 ovenfor.

5.43 Til XLII (ikrafttredelsesbestemmelser)

Departementet tar sikte på at loven skal tre i kraft så raskt som mulig.

Justis- og politidepartementet

t i l r å r :

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et framlagt forslag til proposisjon til Stortinget om lov om endringer i rettergangslovgivningen m.m. (bortfall av funksjonsbetegnelser på domstolene m.m.).

Vi HARALD, Norges Konge,

s t a d f e s t e r:

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak til lov om endringer i rettergangslovgivningen m.m. (bortfall av funksjonsbetegnelser på domstolene m.m.) i samsvarende med et vedlagt forslag.

Forslag til lov om endringer i rettergangsgivningen m.m. (bortfall av funksjonsbetegnelser på domstolene m.m.)

I

I følgende bestemmelser skal henvisningene til begrepet forhørsrett endres til henvisninger til begrepet tingrett:

- 1. lov 22. mai 1902 nr. 10 Almindelig borgerlig Straffelov (straffeloven), § 28b første ledd første og annet punktum og annet ledd første punktum, § 30 annet ledd første punktum, § 33 annet ledd, § 37c annet ledd, § 37d annet ledd tredje punktum og § 39g tredje ledd tredje og fjerde punktum
- 2. lov 13. august 1915 nr. 5 om domstolene (domstolloven) § 213 femte ledd
- 3. lov 3. mars 1961 nr. 1 om utlevering av lovbrytere til Danmark, Finland, Island og Sverige § 11 første punktum og § 17 tredje ledd første punktum
- 4. lov 15. november 1963 om fullbyrding av nordiske dommer på straff m.v. § 11 annet ledd og § 19 første ledd første punktum
- 5. lov 18. juni 1965 nr. 4 Vegtrafikklov § 24a tredje ledd og § 33 nr. 5 annet punktum
- 6. lov 5. juni 1970 nr. 35 om utlevering for å få iverksatt vedtak om frihetsinngrep truffet av myndighet i annet nordisk land § 6 første ledd første punktum og § 7 første ledd første punktum
- 7. lov 13. juni 1975 nr. 39 om utlevering av lovbrytere m.v. § 17 nr. 1 første punktum, § 17a nr. 3 tredje punktum og § 21 nr. 2 annet punktum
- 8. lov 22. mai 1981 nr. 25 om rettergangsmåten i straffesaker (straffeprosessloven) § 76 femte ledd, § 183 første ledd første punktum, § 184 første ledd første punktum og § 216e første ledd
- 9. lov 15. mai 1987 nr. 21 om film og videogram § 7 annet ledd fjerde punktum
- 10. lov 24. juni 1988 nr. 64 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsloven) § 37c tredje ledd annet punktum
- 11. lov 11. juni 1993 nr. 65 om konkurranse i ervervsvirksomhet (konkurranseloven) § 6-2 annet ledd første punktum
- 12. lov 18. mai 2001 nr. 21 om gjennomføring av straff mv. (straffegjennomføringsloven) § 44 annet ledd første punktum og tredje ledd tredje punktum
- 13. lov 15. juni 2001 nr. 63 om endringer i straffeprosessloven m.v. (gjenopptakelse) del II (endringer i straffeprosessloven) § 398 b første ledd annet punktum

II

Om lov om endringer i rettergangslovgivningen m.m. (bortfall av funksjonsbetegnelser på domstolene m.m.)

I følgende bestemmelser skal henvisningene til begrepet forhørsrett endres til henvisninger til begrepet rett:

- 1. lov 22. mai 1902 nr. 10 Almindelig borgerlig Straffelov (straffeloven) § 37d tredje ledd første punktum og § 54 nr. 1 første punktum og nr. 2 første ledd første punktum
- 2. lov 3. mars 1961 nr. 1 om utlevering av lovbrytere til Danmark, Finland, Island og Sverige § 17 tredje ledd tredje punktum
- 3. lov 5. juni 1970 nr. 35 om utlevering for å få iverksatt vedtak om frihetsinngrep truffet av myndighet i annet nordisk land § 5 femte ledd, § 7 første ledd tredje punktum og annet ledd første punktum og § 8 første ledd første punktum
- 4. lov 13. juni 1975 nr. 39 om utlevering av lovbrytere m.v. § 17 nr. 1 annet punktum og § 25 nr. 4 første punktum
- 5. Lov 22 mai 1981 nr. 25 om rettergangsmåten i straffesaker (straffeprosessloven) § 99 første punktum, § 100a første ledd, § 183 første ledd annet punktum, § 187 første ledd annet punktum, § 205 annet ledd første punktum, § 216j tredje ledd første punktum, § 222a annet ledd første punktum og § 222b fjerde ledd første punktum
- 6. lov 24. juni 1988 nr. 64 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsloven) § 41 fjerde ledd fjerde punktum
- 7. lov 11. juni 1993 nr. 65 om konkurranse i ervervsvirksomhet (konkurranseloven) § 6-2 annet ledd annet punktum
- 8. lov 18. mai 2001 nr. 21 om gjennomføring av straff mv. (straffegjennomføringsloven) § 7 bokstav f) første punktum og § 58 annet ledd

III

I følgende bestemmelser skal henvisningene til begrepet skifterett endres til henvisninger til begrepet tingrett:

- 1. lov 13. august 1915 nr. 5 om domstolene (domstolloven) § 106 nr. 5 og § 110 annet ledd første punktum
- 2. lov 21. februar 1930 om skifte § 2 første ledd, overskriften til 2net kapitel, § 8 første ledd første, tredje og fjerde punktum, annet ledd første punktum, fjerde ledd, sjette ledd og sjuende ledd første punktum, § 9, § 11 første ledd, annet ledd første og annet punktum og tredje ledd, § 12a første ledd, § 33 første punktum, § 53 første ledd, § 54 første ledd, § 70 første ledd første punktum, § 71 nr. 4 annet punktum, § 84 første ledd, § 91b tredje punktum, § 91c første punktum, § 91d annet punktum, § 95 første ledd første punktum, § 110a første ledd og annet ledd første punktum, § 110b første ledd første punktum og § 125 annet ledd første punktum og fjerde ledd første punktum
- 3. lov 7. juni 1935 nr. 2 om tinglysing § 13 femte ledd
- 4. lov 15. desember 1950 nr. 4 om fiendegods § 4 annet ledd sjette punktum
- 5. lov 4. februar 1960 nr. 1 om boligbyggelag § 9 første ledd tredje punktum og annet ledd første punktum, § 32 første ledd annet punktum, § 33 annet ledd, § 35 annet ledd tredje punktum, § 51 første punktum, § 53 annet ledd første punktum, § 56 annet ledd første punktum og sjette ledd første punktum, § 59 annet ledd første punktum, § 63 tredje ledd første punktum og § 64a tredje ledd tredje punktum
- 6. lov 4. februar 1960 nr. 2 om borettslag § 8 fjerde ledd annet punktum, § 12

Om lov om endringer i rettergangslovgivningen m.m. (bortfall av funksjonsbetegnelser på domstolene m.m.)

- første ledd tredje punktum og annet ledd første punktum, § 55 første ledd annet punktum, § 77 annet ledd første punktum, tredje ledd annet punktum og sjuende ledd første punktum, § 79 annet ledd første punktum, § 83 tredje ledd første punktum og § 84a tredje ledd tredje punktum
- 7. lov 23. mars 1961 nr. 1 om forsvunne personer m.v. § 2 første ledd første punktum, § 3 tredje ledd første punktum, § 11 annet ledd annet punktum og § 13 første punktum
 - 8. lov 24. mai 1961 nr. 2 om forretningsbanker § 16 annet ledd
 - 9. lov 19. juni 1964 nr. 14 om avgift på arv og visse gaver § 9 første ledd bokstav b, § 20 første ledd bokstav b, § 24 første ledd første og annet punktum, § 25 første ledd første punktum og § 33 første ledd
 - 10. lov 18. juni 1965 nr. 6 om sameige § 6 annet ledd annet punktum
 - 11. lov 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift § 27 annet ledd første punktum
 - 12. lov 19. juni 1970 nr. 59 om handverksnæring § 14 tredje punktum
 - 13. lov 3. mars 1972 nr. 5 om arv m.m. § 9 annet ledd fjerde punktum, § 10 fjerde punktum, § 14 første ledd og annet ledd annet punktum, § 19 tredje ledd første og annet punktum, § 68 første ledd første punktum og annet ledd annet punktum, § 70 første ledd første og annet punktum og annet ledd første punktum og § 75 første ledd annet punktum
 - 14. lov 12. mai 1972 nr. 28 om atomenergivirksomhet § 32 nr. 1 annet punktum og nr. 4 annet, tredje og fjerde punktum
 - 15. lov 14. desember 1973 nr. 61 om statsgaranti for lønnskrav ved konkurs m.v. § 10 første ledd tredje punktum
 - 16. lov 13. juni 1975 nr. 50 om svangerskapsavbrudd § 4 tredje ledd
 - 17. lov 3. juni 1977 nr. 57 om sterilisering § 4 fjerde ledd
 - 18. lov 8. februar 1980 nr. 2 om pant § 5-1 bokstav b og § 5-11 annet punktum
 - 19. lov 23. mai 1980 nr. 11 om stiftelser m.m. § 5 tredje ledd første punktum
 - 20. lov 13. juni 1980 nr. 35 om fri rettshjelp § 27 tredje ledd første punktum
 - 21. lov 8. april 1981 nr. 7 om barn og foreldre (barnelova) § 36 tredje ledd
 - 22. lov 17. desember 1982 nr. 86 om rettsgebyr § 16 første ledd første punktum og første ledd nr. 1 og nr. 3 annet punktum, § 17 første ledd første punktum, § 20 annet punktum og § 22 første ledd nr. 3
 - 23. Lov 8. juni 1984 nr. 58 om gjeldsforhandling og konkurs (konkursloven) § 2 første ledd første og tredje punktum og annet ledd første punktum, overskriften til § 4, § 4 første ledd, § 18 første ledd, § 35 første ledd, § 38a første ledd annet punktum, overskriften til § 45, § 45 første ledd første punktum, § 52 tredje ledd, § 66 første ledd, § 67 første ledd første punktum, § 75 første ledd første punktum og tredje ledd første punktum, § 85 tredje ledd annet punktum, § 88 tredje ledd, overskriften til § 99, § 99 første ledd, § 101 første ledd første punktum, § 114 annet ledd første punktum, § 120 første ledd, overskriften til § 121, § 121 første ledd første punktum, § 122 første ledd tredje punktum, § 123 annet ledd første og tredje punktum, overskriften til § 130, § 130 første ledd første punktum, § 142 første ledd, § 143 første ledd, overskriften til § 146, § 146 første ledd første, annet og tredje punktum og annet ledd første punktum, overskriften til § 149, overskriften til § 150, § 150, § 152 første ledd første punktum og annet ledd, § 154 første ledd, § 157 første ledd første punktum og § 158 første punktum
 - 24. lov 8. juni 1984 nr. 59 om fordringshaverenes dekningsrett (dekningsloven) § 1-1 første ledd, § 1-2 første ledd, § 1-4 første og annet ledd og § 2-9 annet punktum
 - 25. lov 21. juni 1985 nr. 83 om ansvarlige selskaper og kommandittselskaper (selskapsloven) § 2-38 (4) første og annet punktum, § 2-41 (2) første punktum

Om lov om endringer i rettergangslovgivningen m.m. (bortfall av funksjonsbetegnelser på domstolene m.m.)

- tum, § 3-5 (5) første punktum og § 3-20 (2) tredje punktum
- 26. lov 10. juni 1988 nr. 39 om forsikringsvirksomhet § 5-8 annet ledd første punktum, § 6-1 annet ledd første punktum, § 10-1 tredje ledd første punktum og § 10-5 annet ledd første punktum
 - 27. lov 10. juni 1988 nr. 40 om finansieringsvirksomhet og finansinstitusjoner § 2a-15 annet ledd
 - 28. lov 16. juni 1989 nr. 69 om forsikringsavtaler § 17-1 femte ledd første og annet punktum og § 17-2 første ledd første punktum
 - 29. lov 4. juli 1991 nr. 45 om rett til felles bolig og innbo når husstandsfellesskap opphører § 2 fjerde ledd
 - 30. lov 4. juli 1991 nr. 47 om ekteskap § 8 første ledd, § 32 annet ledd første punktum, § 57 første ledd bokstav c tredje punktum, § 71 annet ledd første punktum og § 90 første punktum
 - 31. lov 10. april 1992 nr. 42 om endringer i lønnsgarantiloven, konkursloven og dekningsloven del V nr. 1
 - 32. lov 11. juni 1993 nr. 101 om luftfart (luftfartsloven) § 3-24 annet ledd første punktum og § 3-25 annet ledd første punktum
 - 33. lov 9. desember 1994 nr. 64 om løysingsrettar § 13 fjerde ledd første punktum og femte ledd annet punktum
 - 34. lov 22. desember 1995 nr. 80 om endringer i lov av 4. juni 1976 nr. 59 om aksjeselskaper m.v. (EØS-tilpasning) del VIII nr. 7 tredje ledd første punktum
 - 35. lov 22. desember 1995 nr. 85 om europeiske økonomiske foretaksgrupper ved gjennomføring av EØS-avtalens vedlegg XXII nr. 10 (rådsforordning (EØF) nr. 2137/85) (EØFG-loven) § 4 første ledd, annet ledd og tredje ledd første punktum
 - 36. lov 22. november 1996 nr. 65 om statens postselskap § 57 annet ledd tredje punktum
 - 37. lov 22. november 1996 nr. 66 om statens jernbanetrafikkselskap § 57 annet ledd tredje punktum
 - 38. lov 6. desember 1996 nr. 75 om sikringsordninger for banker og offentlig administrasjon m.v. av finansinstitusjoner § 4-9 (3) fjerde punktum og § 4-10 (2) annet punktum
 - 39. lov 23. mai 1997 nr. 31 om eierseksjoner (eierseksjonsloven) § 34 annet ledd
 - 40. lov 13. juni 1997 nr. 44 om aksjeselskaper (aksjeloven) § 5-8 (2) første punktum, § 5-12 (1) tredje punktum, § 5-25 (2), overskriften til § 5-26, § 5-26 (1), § 5-27 (1), § 7-3 (2) første punktum, overskriften til § 8-4, § 8-4 (1) første punktum, § 12-6 nr. 2 tredje punktum, § 13-15 (2) annet punktum, § 13-16 (2), overskriften til § 16-14, § 16-14 (1) og (2) annet punktum, overskriften til kapittel 16 II, overskriften til § 16-15, § 16-15 (1), § 16-16 (3), overskriften til § 16-17, § 16-17 (1), § 16-18 (1), § 16-19 (2) tredje punktum, overskriften til § 18-3, § 18-3 (1) og (2) og § 21-2 nr. 4 annet punktum og nr. 22 tredje punktum
 - 41. lov 13. juni 1997 nr. 45 om allmennaksjeselskaper (allmennaksjeloven) § 5-8 (2) første punktum, § 5-12 (2) første punktum, § 5-25 (2), overskriften til § 5-26, § 5-26 (1), § 5-27 (1), § 6-39 første punktum, § 7-3 (2) første punktum, overskriften til § 8-4, § 8-4 (1) første punktum, § 12-6 nr. 2 tredje punktum, § 13-16 (2) annet punktum, § 13-17 (2), overskriften til § 16-14, § 16-14 (1) og (2) annet punktum, overskriften til kapittel 16 II, overskriften til § 16-15, § 16-15 (1), § 16-16 (3), overskriften til § 16-17, § 16-17 (1), § 16-18 (1), § 16-19 (2) tredje punktum, overskriften til § 18-3, § 18-3 (1) og (2) og

Om lov om endringer i rettergangsslovgivningen m.m. (bortfall av funksjonsbetegnelser på domstolene m.m.)

§ 21-2 nr. 19 tredje punktum

–42. lov 29. januar 1999 nr. 6 om interkommunale selskaper § 34 fjerde ledd første punktum og sjette ledd tredje punktum

–43. lov 3. september 1999 nr. 72 om endringer i konkurs- og pantelovgivningen m.v. del XIII ikrafttredelses- og overgangsbestemmelser nr. 2

IV

I følgende bestemmelser skal henvisningene til begrepet skifterett endres til henvisninger til begrepet rett:

- 1. lov 21. februar 1930 om skifte § 2 tredje ledd, § 5 første punktum, § 6 første ledd, § 8 sjuende ledd femte punktum, § 11 fjerde ledd, § 13 første ledd første og annet punktum og annet ledd, § 14 første ledd og annet ledd første punktum, § 15, § 16 første ledd og annet ledd første punktum, § 17 første og annet punktum, § 18 første ledd første punktum, § 19, § 21, § 23, § 24 første ledd, § 25, § 26, § 27 første punktum, § 29 første ledd første og annet punktum, § 30 annet ledd, § 31 første og tredje ledd, § 32 første ledd første punktum og tredje ledd, § 33 annet punktum, § 34 annet ledd første punktum, § 40 annet ledd, § 53 annet ledd, § 54 annet ledd, § 55 første og annet ledd, § 56, § 61 første ledd annet punktum og femte ledd annet punktum, § 70 annet ledd, § 77 første og tredje punktum, § 78 første ledd første punktum, § 79 første ledd annet punktum, § 80 første ledd første punktum og annet ledd annet punktum, § 81 annet punktum, § 82 tredje ledd første punktum, § 83, § 85 annet ledd, § 86 første ledd annet punktum, § 87a annet ledd, § 88 første ledd første punktum og annet ledd første punktum, § 89 annet punktum, § 91 første, annet og tredje ledd, § 91a første ledd annet punktum og annet ledd første punktum, § 91c annet punktum, § 91d tredje punktum, § 91e første og annet punktum, § 91f første ledd, § 92, § 93, § 95 første ledd tredje punktum, § 96, § 97, § 98 tredje ledd annet punktum, § 110a annet ledd annet punktum, § 110b første ledd annet punktum og annet ledd første og annet punktum og § 110c første ledd første punktum og tredje ledd
- 2. lov 4. februar 1960 nr. 1 om boligbyggelag § 53 femte ledd annet punktum, § 56 annet ledd annet punktum, tredje ledd, sjette ledd annet punktum, sjuende ledd første punktum og åttende ledd og § 59 annet ledd annet, tredje og fjerde punktum og fjerde ledd første punktum
- 3. lov 4. februar 1960 nr. 2 om borettslag § 8 fjerde ledd tredje og fjerde punktum, § 56 annet ledd, § 57 annet ledd annet punktum, § 73 første punktum, § 75 annet ledd første punktum og femte ledd annet punktum, § 77 annet ledd annet punktum, tredje ledd tredje punktum, fjerde ledd, sjuende ledd annet punktum, åttende ledd første punktum og niende ledd og § 79 annet ledd annet, tredje og fjerde punktum
- 4. lov 23. mars 1961 nr. 1 om forsvunne personer m.v. § 2 første ledd tredje punktum og annet ledd første, annet og tredje punktum
- 5. lov 19. juni 1964 nr. 14 om avgift på arv og visse gaver § 25 første ledd annet punktum og § 33 annet ledd og tredje ledd første punktum
- 6. lov 18. juni 1965 nr. 6 om sameige § 6 tredje ledd første punktum
- 7. lov 3. mars 1972 nr. 5 om arv m.m. § 11 første ledd første punktum, § 13 første ledd annet punktum og annet ledd annet punktum, § 15 første og annet punktum, § 16 første ledd første punktum og annet ledd, § 68 annet

Om lov om endringer i rettergangslovgivningen m.m. (bortfall av funksjonsbetegnelser på domstolene m.m.)

- ledd første punktum og tredje ledd og § 73 tredje ledd første punktum
- 8. lov 22. mai 1981 nr. 25 om rettergangsmåten i straffesaker (straffeprosessloven) § 222 første ledd første punktum
- 9. lov 17. desember 1982 nr. 86 om rettsgebyr § 17 første ledd femte punktum og annet ledd
- 10. Lov 8. juni 1984 nr. 58 om gjeldsforhandling og konkurs (konkursloven) § 2 annet ledd annet punktum, tredje og fjerde ledd, § 3 første ledd, § 4 annet ledd, tredje ledd første punktum og fjerde ledd første og annet punktum, § 5 første og annet ledd, § 6 første ledd første og annet punktum og annet ledd annet punktum, § 7 første og fjerde ledd, § 8 første ledd første punktum, annet ledd og tredje ledd første og annet punktum, § 9 fjerde ledd, § 10 første ledd og annet ledd annet og tredje punktum, § 11, § 13 første og annet ledd, § 16 tredje ledd tredje og fjerde punktum, § 17 fjerde ledd annet punktum, § 18 annet ledd første punktum, § 19 annet ledd annet punktum, § 22 annet ledd første punktum, § 27 annet og tredje ledd, § 31 annet ledd annet og femte punktum, § 38a tredje ledd første punktum, § 40 annet ledd første punktum, § 42 nr. 3) annet punktum, § 46 første ledd, annet ledd tredje og femte punktum, tredje ledd og fjerde ledd, § 47 første ledd første punktum og annet ledd første punktum, § 48, § 49, § 50, § 51 første ledd og annet ledd første punktum, § 52 første ledd første punktum, § 53 første ledd, § 54 første ledd, § 56 første ledd, § 57 første og annet ledd, § 58, § 63 første ledd annet punktum, § 65, § 66 annet ledd, § 67 tredje ledd, § 68, § 70 første ledd, annet ledd og tredje ledd første punktum, § 71 første ledd første punktum, annet ledd første og annet punktum og tredje ledd, § 72 første ledd første punktum, § 76 tredje ledd, § 77 første, annet og tredje ledd, § 78 første ledd, annet ledd, tredje ledd første punktum og femte ledd, § 79 første, tredje og femte ledd, § 80 første ledd første punktum, annet ledd første punktum, tredje ledd, fjerde ledd, femte ledd tredje punktum og sjette ledd, § 82, § 83 første ledd første punktum, tredje ledd første, annet og tredje punktum, fjerde ledd, § 84 tredje ledd første og annet punktum, § 86 annet ledd annet punktum, § 90 første ledd, tredje ledd første og annet punktum, fjerde ledd første og annet punktum, § 92 første ledd, § 93 første ledd første punktum og annet ledd, § 96 annet ledd første punktum, § 97 første punktum, § 99 annet ledd, § 101 tredje ledd, § 102, § 105 første ledd, annet ledd og fjerde ledd første og annet punktum, § 106 første ledd første og annet punktum, § 107 annet ledd, § 108 annet ledd, § 109 første ledd første punktum, § 113 tredje punktum, § 114 annet ledd annet punktum og tredje ledd annet punktum, § 115 annet punktum, § 117a tredje ledd første punktum og fjerde ledd første og tredje punktum, § 118 annet ledd første og annet punktum, § 119 fjerde ledd, § 121 annet ledd første og annet punktum, § 122 annet ledd første punktum, § 124 første ledd første og annet punktum, § 125 første ledd første og fjerde punktum, § 126 første ledd og tredje ledd første og annet punktum, § 127 annet ledd, § 128 første ledd første punktum og tredje ledd første punktum, § 130 første ledd fjerde og femte punktum og annet ledd første punktum, § 132 annet, tredje og fjerde ledd, § 134 første punktum, § 135 første ledd annet punktum og tredje ledd første, annet og tredje punktum, § 138 første ledd første og annet punktum, § 139 første, annet og tredje punktum, § 140 annet ledd, § 142 tredje ledd annet punktum og fjerde ledd, § 143 annet ledd annet punktum, § 149 første ledd tredje punktum og tredje ledd første og annet punktum, § 151, § 154 annet ledd, fjerde ledd og sjette ledd, § 156 første punktum, § 157 første ledd annet punktum, tredje ledd første punktum og femte

Om lov om endringer i rettergangslovgivningen m.m. (bortfall av funksjonsbetegnelser på domstolene m.m.)

- ledd og § 159 annet punktum
- 11. lov 8. juni 1984 nr. 59 om fordringshaverenes dekningsrett (dekningsloven) § 1-1 annet ledd første punktum, § 1-2 annet ledd og fjerde ledd første punktum, § 2-10 første ledd annet punktum, § 2-11 annet ledd, § 2-12 første ledd, § 2-13, § 2-14 første punktum, § 7-5 tredje og fjerde ledd og § 9-2 annet ledd nr. 2)
 - 12. lov 8. juni 1984 nr. 60 om ikrafttredelse av ny gjeldsforhandlings- og konkurslovgivning m.m. del III nr. 1
 - 13. lov 21. juni 1985 nr. 83 om ansvarlige selskaper og kommandittselskaper (selskapsloven) § 2-41 (2) annet punktum og § 3-5 (5) annet og tredje punktum
 - 14. lov 23. desember 1988 nr. 104 om produktansvar § 3-7 (1) tredje punktum
 - 15. lov 4. juli 1991 nr. 47 om ekteskap § 32 annet ledd annet punktum, § 60 første ledd bokstav c og § 71 annet ledd annet og tredje punktum
 - 16. lov 11. juni 1993 nr. 101 om luftfart (luftfartsloven) § 3-24 annet ledd annet punktum og tredje ledd og § 3-25 annet ledd tredje punktum
 - 17. lov 22. desember 1995 nr. 85 om europeiske økonomiske foretaksgrupper ved gjennomføring av EØS-avtalens vedlegg XXII nr. 10 (rådsforordning (EØF) nr. 2137/85) (EØFG-loven) § 4 tredje ledd annet punktum
 - 18. lov 13. juni 1997 nr. 44 om aksjeselskaper (aksjeloven) § 5-12 (1) fjerde punktum, § 5-26 (2), (3) første punktum og (4) første og tredje punktum, § 5-27 (2) første punktum, § 7-3 (3) første og annet punktum, § 8-4 (1) annet punktum, (2) og (3), § 12-6 nr. 2 fjerde og femte punktum, § 13-15 (3) og (4), § 16-14 (3) første og annet punktum, § 16-15 (2) og § 16-17 (2) første punktum
 - 19. lov 13. juni 1997 nr. 45 om allmennaksjeselskaper (allmennaksjeloven) § 5-12 (2) annet og tredje punktum, § 5-26 (2), (3) første punktum og (4) første og tredje punktum, § 5-27 (2) første punktum, § 6-39 annet punktum, § 7-3 (3) første og annet punktum, § 8-4 (1) annet punktum, (2) og (3), § 12-6 nr. 2 fjerde og femte punktum, § 13-16 (3) og (4), § 16-14 (3) første og annet punktum, § 16-15 (2) og § 16-17 (2) første punktum
 - 20. lov 29. januar 1999 nr. 6 om interkommunale selskaper § 34 fjerde ledd annet punktum

V

I følgende bestemmelser skal henvisningene til begrepet namsrett endres til henvisninger til begrepet tingrett:

- 1. lov 13. august 1915 nr. 5 om domstolene (domstolloven) § 213 fjerde ledd
- 2. lov 21. juli 1916 nr. 2 om vidners og sakkyndiges godtgjørelse m.v. § 12 nr. 3 første punktum
- 3. lov 12. juni 1931 nr. 1 i henhold til konvensjonen mellom Norge og Sverige om visse spørsmål vedrørende vassdragsretten av 11. mai 1929 § 28 nr. 4 tredje punktum
- 4. lov 18. juni 1965 nr. 6 om sameige § 15 annet ledd femte punktum og tredje ledd annet punktum
- 5. lov 10. juni 1966 nr. 5 om toll (tolloven) § 39 annet ledd første punktum og tredje ledd første punktum
- 6. lov 7. juli 1967 nr. 13 om husleieregulering m.v. for boliger § 14 første ledd fjerde punktum og § 15 første ledd fjerde punktum

Om lov om endringer i rettergangslovgivningen m.m. (bortfall av funksjonsbetegnelser på domstolene m.m.)

- 7. lov 12. mai 1972 nr. 28 om atomenergivirksomhet § 47 nr. 2
- 8. lov 31. mai 1974 nr. 19 om konsesjon og om forkjøpsrett for det offentlige ved erverv av fast eiendom (konsesjonsloven) § 20 første ledd tredje punktum
- 9. lov 20. desember 1974 nr. 68 om vegfraktavtaler § 43 tredje ledd første punktum
- 10. lov 10. juni 1977 nr. 71 om anerkjennelse og fullbyrding av nordiske dommer på privatrettens område § 9 nr. 1
- 11. lov 8. april 1981 nr. 7 om barn og foreldre (barnelova) § 48 fjerde punktum
- 12. lov 17. desember 1982 nr. 86 om rettsgebyr § 5a nr. 3 første punktum, § 15 første ledd første punktum, annet ledd første punktum og tredje ledd nr. 2 og § 27b første ledd
- 13. lov 8. juni 1984 nr. 59 om fordringshavernes dekningsrett (dekningsloven) § 7-3a annet ledd og § 7-10 tredje ledd
- 14. lov 8. juli 1988 nr. 72 om anerkjennelse og fullbyrding av utenlandske avgjørelser om foreldreansvar m v og om tilbakelevering av barn § 13 (1) og § 20 (1) første punktum
- 15. lov 4. juli 1991 nr. 47 om ekteskap § 93 første ledd annet punktum
- 16. lov 26. juni 1992 nr. 86 om tvangsfullbyrdelse og midlertidig sikring (tvangsfullbyrdesloven) § 2-1 første ledd, § 2-2 annet og tredje ledd, § 2-5 annet ledd første punktum, § 2-7 annet punktum, § 2-9 første og annet punktum, § 2-11 bokstav a og b, § 3-1 første ledd femte punktum, § 5-16 første ledd første punktum, overskriften til kapittel 6, § 6-1 første ledd første punktum, annet ledd første punktum og tredje ledd første punktum, overskriften til § 6-3, § 6-3 første ledd første punktum, § 7-3 tredje ledd første punktum, § 7-12 annet ledd første og annet punktum, § 7-26 første punktum, § 9-12 første ledd første punktum, § 11-3 første ledd og annet ledd første og annet punktum, § 11-15 tredje ledd første og annet punktum, § 11-20 annet ledd første og annet punktum, § 11-28 annet ledd tredje punktum og femte ledd annet punktum, overskriften til § 11-29, § 11-29 første og annet ledd, overskriften til § 11-30, § 11-30 første ledd og fjerde ledd annet punktum, § 11-34 første ledd tredje punktum, § 11-47 første ledd, § 11-50 fjerde ledd annet punktum og femte ledd første punktum, § 11-51 annet ledd annet punktum og fjerde ledd annet punktum, § 12-3, § 13-3 annet ledd annet og tredje punktum og tredje ledd første og annet punktum, § 13-8 annet ledd annet punktum, § 13-14 første ledd, § 14-3 første ledd første og annet punktum, § 14-18 første punktum og § 15-3 første ledd første og annet punktum
- 17. lov 17. juli 1992 nr. 99 om frivillig og tvungen gjeldsordning for privatpersoner (gjeldsordningsloven) § 1-1 annet punktum, overskriften til § 2-7, § 2-7, overskriften til § 3-1, § 3-1 første ledd, § 5-1 annet ledd annet punktum, overskriften til § 5-3, § 5-3 første ledd første punktum og overskriften til § 5-4
- 18. lov 11. juni 1993 nr. 101 om luftfart (luftfartsloven) § 3-50 annet ledd fjerde punktum
- 19. lov 24. juni 1994 nr. 39 om sjøfarten (sjøloven) § 97 fjerde ledd første punktum og § 118 annet ledd tredje punktum
- 20. lov 9. desember 1994 nr. 64 om løysingsrettar § 13 sjette ledd annet punktum
- 21. lov 20. desember 1996 nr. 106 om tomtefeste § 17 femte ledd annet punktum
- 22. lov 23. mai 1997 nr. 31 om eierseksjoner (eierseksjonsloven) § 27 første

ledd tredje punktum

VI

I følgende bestemmelser skal henvisningene til begrepet namsrett endres til henvisninger til begrepet rett:

- 1. lov 10. juni 1966 nr. 5 om toll (tolloven) § 39 tredje ledd annet punktum og fjerde ledd annet punktum
- 2. lov 26. juni 1992 nr. 86 om tvangsfullbyrdelse og midlertidig sikring (tvangsfullbyrdelsesloven § 2-5 annet ledd annet og tredje punktum, § 2-12 første punktum, § 3-2 annet ledd første punktum, § 3-3 første punktum, § 5-16 første ledd sjette og åttende punktum, annet ledd annet og tredje punktum, § 6-1 annet ledd fjerde punktum, § 6-3 annet ledd første og annet punktum, § 6-4 første ledd første punktum og annet ledd første og annet punktum, § 6-5 første ledd første og tredje punktum og annet ledd, § 6-6 første ledd første og annet punktum, annet ledd første og annet punktum og fjerde ledd første og annet punktum, § 7-3 tredje ledd annet og tredje punktum, § 8-20 tredje ledd tredje punktum, § 8-21 tredje ledd tredje punktum, § 9-12 fjerde ledd første og annet punktum, § 9-13, § 11-7 første ledd første punktum, § 11-8 første ledd, annet ledd annet punktum, tredje ledd og fjerde ledd, § 11-9 første ledd første punktum, annet ledd første og annet punktum, tredje ledd første og tredje punktum og fjerde ledd første punktum, § 11-10 annet ledd første, annet, tredje og fjerde punktum, § 11-11 første ledd første punktum og annet ledd tredje og fjerde punktum, § 11-12 første ledd og annet ledd første punktum, § 11-13 første ledd første og annet punktum, annet ledd annet punktum og tredje ledd første punktum, § 11-14 første ledd første og annet punktum, annet ledd femte punktum og tredje ledd, § 11-18 første ledd annet punktum, § 11-19 annet ledd første punktum og tredje ledd, § 11-20 annet ledd tredje punktum, § 11-26 første ledd annet punktum og annet ledd første og annet punktum, § 11-27 første ledd første punktum, § 11-28 femte ledd tredje punktum, § 11-29 tredje ledd første, annet og tredje punktum, § 11-31 annet ledd første punktum, § 11-32 annet ledd første og annet punktum, § 11-33 første ledd første punktum og annet ledd første punktum, § 11-34 annet ledd tredje punktum, § 11-36 første ledd første punktum, § 11-39 tredje ledd annet punktum, § 11-40 tredje ledd annet punktum, § 11-43 første ledd første punktum, § 11-44 første ledd tredje punktum og annet ledd åttende punktum, § 11-45 første ledd annet punktum og annet ledd bokstav c, § 11-51 første ledd første punktum, 11-52 første ledd første og annet punktum og annet ledd første punktum, § 11-54 annet ledd første punktum og tredje ledd annet punktum, § 11-55 første ledd annet punktum og tredje ledd første punktum, § 11-56 første ledd første punktum og annet ledd første punktum, § 11-58 første ledd første punktum og annet ledd annet punktum, § 11-60 første punktum, § 11-61 første ledd annet punktum, § 11-62 første ledd, § 11-63 bokstav a, § 12-5 annet ledd første og tredje punktum, § 12-6 tredje ledd annet punktum, § 13-7 første ledd annet punktum og annet ledd første punktum, § 13-8 fjerde ledd første punktum, § 13-14 annet ledd annet og tredje punktum, § 13-16 første ledd annet punktum, § 14-16 tredje punktum og § 15-14 første ledd tredje punktum
- 3. lov 17. juli 1992 nr. 99 om frivillig og tvungen gjeldsordning for privatper-

Om lov om endringer i rettergangslovgivningen m.m. (bortfall av funksjonsbetegnelser på domstolene m.m.)

- soner (gjeldsordningsloven) § 3-1 annet ledd første og annet punktum, § 3-4 tredje ledd, § 4-6 tredje ledd annet punktum, § 4-7 fjerde ledd annet punktum, § 5-1 tredje ledd annet punktum, § 5-3 første ledd annet punktum, annet ledd fjerde punktum og tredje ledd tredje punktum, § 5-4 første ledd første og annet punktum og annet ledd første og annet punktum, § 6-1 første ledd, annet ledd, tredje ledd første punktum og fjerde ledd og § 6-2 første og annet punktum
- 4. lov 11. juni 1993 nr. 101 om luftfart (luftfartsloven) § 3-50 annet ledd femte punktum

VII

I følgende bestemmelser skal henvisningene til begrepet vergemålsrett endres til henvisninger til begrepet rett:

- lov 28. november 1898 om Umyndiggjørelse § 2 tredje ledd første punktum og fjerde ledd, § 14 første ledd, § 15 første ledd, § 22 annet ledd, § 23 første punktum, § 24 annet punktum, § 26 første og tredje ledd, § 31, § 34 første punktum og § 36

VIII

I følgende bestemmelser skal henvisningene til begrepet skjønnsrett endres til henvisninger til begrepet rett:

- 1. lov 9. juni 1903 nr. 7 om statskontrol med skibes sjødygtighed m.v. § 29 første ledd, § 30, § 32 første punktum og § 33 første ledd
- 2. lov 1. juni 1917 nr. 1 om skjønn og ekspropriasjonssaker § 54 tredje ledd annet punktum
- 3. lov 14. desember 1917 nr. 16 om erverv av vannfall, bergverk og annen fast eiendom m.v. § 2 nr. 17 annet ledd fjerde punktum
- 4. lov 14. desember 1917 nr. 17 om vasdragsreguleringer § 10 nr. 4 annet ledd fjerde punktum, § 16 nr. 3 annet ledd annet punktum og § 20 nr. 1 første ledd og nr. 2 annet punktum
- 5. lov 21. mars 1952 nr. 1 om avståing av grunn m.v. til drift av ikke mutbare mineralske forekomster § 10 annet ledd første punktum
- 6. lov 19. juni 1964 nr. 14 om avgift på arv og visse gaver § 42 annet punktum
- 7. lov 14. juni 1985 nr. 77 plan- og bygningslov § 43 nr. 3
- 8. lov 11. juni 1993 nr. 101 om luftfart (luftfartsloven) § 7-18 tredje ledd
- 9. lov 24. juni 1994 nr. 39 om sjøfarten (sjøloven) § 487 første ledd annet punktum, overskriften til § 488, § 489 første ledd annet punktum og § 490 annet ledd
- 10. lov 13. juni 1997 nr. 44 om aksjeselskaper (aksjeloven) § 4-26 (4) første punktum
- 11. lov 13. juni 1997 nr. 45 om allmennaksjeselskaper (allmennaksjeloven) § 4-25 (4) første punktum

IX

I lov 28. november 1898 om Umyndiggjørelse gjøres følgende endringer:

§ 2 første ledd skal lyde:

Hvorvidt nogen i henhold til foregaaende paragraf skal sættes under vergemaal, eller hvorvidt saadant vergemaal atter skal ophæves, avgjøres av *tingretten*.

§ 4 skal lyde:

Begjæringen skal angive de Grunde og Beviser, hvortil den støttes, og indgives til *tingretten* paa det Sted, hvor den, der begjæres umyndiggjort, har sit Værnething. Er den, som begjæres umyndiggjort, fraflyttet Riget, uden at han dog har tabt sin norske Statsborgerret, kan Begjæringen indgives til *tingretten* paa det Sted, hvor han her sidst havde Bopæl

§ 32 første ledd første punktum skal lyde:

Andragendet skal angive de Grunde og Beviser, hvortil det støttes, og indgives til *tingretten* paa det Sted, hvor den Umyndiggjorte har sit Værnething.

X

I lov 22. mai 1902 nr. 10 almindelig borgerlig straffelov (straffeloven) gjøres følgende endringer:

§ 54 nr. 3 skal lyde:

Dersom den domfelte begår en straffbar handling i prøvetiden, og tiltale blir reist eller saken begjært pådømt *ved tilståelsesdom* innen seks måneder etter at prøvetiden gikk ut, kan retten gi en samlet dom for begge handlinger eller særskilt dom for den nye handlingen.

Blir det avsagt særskilt dom for den nye handlingen, kan retten også endre den tidligere betingete dommen slik som bestemt i nr. 1.

§ 75 tredje ledd første punktum skal lyde:

Dom på inndragning kan fullbyrdes etter domfeltes død, såframt det besluttet ved kjennelse av den rett som har pådømt saken i første instans, eller av *den tingrett som saken hører under etter straffeprosessloven § 12* når inndragningen er vedtatt ved forelegg.

XI

Lov 22. mai 1902 nr. 13 militær straffelov § 20 annet punktum skal lyde:

For øvrig får reglene om rettighetstap i den alminnelige straffelovs §§ 29-32 tilsvarende *anvendelse*.

XII

I lov 13. august 1915 nr. 5 om domstolene (domstolloven) gjøres følgende endringer:

§ 2 skal lyde:

Særdomstoler er:

- 1. *jordskifterettene;*
- 2. *de skjønnsretter som er nedsatt etter plan- og bygningslov 14. juni 1985 nr. 77 § 60;*
- 3. *de overordentlige domstoler, som nedsettes etter § 29;*
- 4. *konsulrettene i utlandet*
- 5. *Riksretten*

For de domstoler som er nevnt under *nr. 1-4*, gjelder denne lov om ikke annet er bestemt. For Riksretten gjelder den ikke.

§ 12 tredje ledd skal lyde:

I saker hvor det blir gitt *informasjon* som etter sikkerhetsloven er *skjermingsverdig*, skal det alene delta dommere som *har nødvendig klarering* oger autorisert for den aktuelle *sikkerhetsgrad*. *Nærmere* regler om *klarering* og autorisasjon kan gis av Kongen.

§ 12 fjerde ledd oppheves.

§ 20 tredje ledd første punktum skal lyde:

Dessuten kan Kongen oppnevne en særskilt *dommer til* en eller flere bestemte straffesaker eller til å styre skjønn, ekspropriasjonssaker eller saker som reises under ett etter lov om rettergangsmåten for tvistemål § 23 a, når det er påkrevet fordi saken er vidtløftig eller fordi forretningene bør ledes av samme dommer i flere domssøkn.

§ 21 tredje ledd skal lyde:

I saker hvor det *blir* gitt *informasjon* som etter sikkerhetsloven er *skjermingsverdig*, skal det alene delta dommere som *har nødvendig klarering* oger autorisert for den aktuelle *sikkerhetsgrad*. *Nærmere* regler om *klarering* og autorisasjon kan gis av Kongen. Om *klarering* og autorisasjon av meddommere gjelder § 91 annet ledd.

§ 21 fjerde ledd oppheves.

§ 91 annet ledd skal lyde:

Lagrettemedlemmer og meddommere som skal delta i en sak hvor det *blir* gitt *informasjon* som etter sikkerhetsloven er *skjermingsverdig*, skal forbigås dersom de ikke kan *klareres* og autoriseres for den aktuelle *sikkerhetsgrad*. *Nærmere* regler om *klarering* og autorisasjon kan gis av Kongen.

§ 129 første ledd skal lyde:

I straffesaker må ingen gjengi offentlig noe av forhandlingene i rettsmøte utenfor hovedforhandlingen, med unntak for *saker om tilståelsesdommer* etter straffeprosessloven § 248.

Om lov om endringer i rettergangslovgivningen m.m. (bortfall av funksjonsbetegnelser på domstolene m.m.)

§ 163a annet ledd skal lyde:

Følgende myndigheter foretar forkynning postalt etter reglene i denne bestemmelse: De alminnelige domstoler, *jordskifterettene, forbrukertvistutvalget*, påtalemyndigheten, namsmenn, lensmenn og fylkesmenn.

XIII

I lov 1. juni 1917 nr. 1 om skjønn og ekspropriasjonssaker gjøres følgende endringer:

§ 12 annet ledd skal lyde:

Skjønnsmenn oppnevnes blant dem som har kyndighet i det skjønnet *gjelder, med sikte på å få en sammensetning som sikrer en* allsidig vurdering og tilstrekkelig kjennskap til lokale forhold.

§ 37 annet ledd skal lyde:

Finner *den rett som skal avholde overskjønnat* saken uriktig er behandlet av den underordnede skjønnsmyndighet, skal den ved kjennelse oppheve underskjønnet og avvise saken fra underskjønnsmyndigheten.

XIV

Lov 14. desember 1917 nr. 17 om vasdragsreguleringer § 20 nr. 1 første punktum skal lyde:

Skjønnsmenn bør fortrinnsvis oppnevnes blant dem som har kjennskap til sådanne jord- og skogbruksforhold som er av særlig betydning i vedkommende distrikt.

XV

I lov 31. mai 1918 nr. 4 om avslutning av avtaler, om fullmakt og om ugyldige viljeserklæringer gjøres følgende endringer:

§ 21 annet ledd skal lyde:

Fuldmagten ophører fra det tidspunkt, fuldmagtsgiverens dødsbo tages under offentlig *skiftebehandling*.

§ 24 skal lyde:

Selv om fullmaktsgiveren er gjort umyndig eller hans bo som dødsbo eller konkursbo er kommet under offentlig *skiftebehandling*, kan fullmektigen likevel i kraft av fullmakten foreta de rettshandler, som er nødvendige for å beskytte den umyndiggjorte eller boet mot tap, inntil vergen eller bestyrelsen kan vareta deres tarv.

XVI

I lov 17. juli 1925 nr. 11 om Svalbard gjøres følgende endringer:

§ 7 skal lyde:

Svalbard hører under den tingrett som Kongen fastsetter.

§ 9 oppheves

§ 10 annet ledd skal lyde:

Er saken særlig viktig, kan Kongen etter begjæring av en part bestemme at en skjønnsstyrer som oppnevnes av Kongen og to skjønnsmenn skal avgjøre skjønnet. Overskjønn avgis i så fall av fem skjønnsmenn og styres av en *skjønnsstyrer* som Kongen oppnevner.

XVII

I lov 21. februar 1930 om skifte gjøres følgende endringer:

§ 1 skal lyde:

Offentlig skifte- og arvebehandling hører under *tingretten*.

§ 4 skal lyde:

Ingen kan være *dommer i skiftesak* når han selv er loddeier eller legatar i boet. Står en *dommer* i sådant forhold til en loddeier eller legatar som nevnt i lov om domstolene § 106 nr. 2-6, kan han ikke forrette uten samtykke av alle loddeierne.

Dommer i skiftesak kan heller ikke nogen være, når andre særegne omstendigheter foreligger, som er skikket til å svekke tilliten til hans uhildethet. Navnlige gjelder dette når nogen loddeier krever at han av den grunn skal vike sete.

Ved behandlingen av rettsvister er dommeren ugild i samme utstrekning som ved søksmål.

§ 7 skal lyde:

Kongen kan gi regler om innberetning fra *dommerne* til vedkommende departement om de boer som står under *rettens* behandling.

Uteblir innberetningen, kan departementet overfor *dommeren* anvende en tvangsmulkt stor kr. 50,00 for den første måned og kr. 100,00 for hver av de følgende måneder. Pålegg om mulkt er tvangsgrunnlag for utlegg.

§ 10 skal lyde:

En tvist kan ikke avgjøres av *tingretten etter reglene i denne lov, dersom den etter ufravikelige vernetingsregler hører under en annen domstol eller må behandles etter andre prosessregler*.

§ 12 skal lyde:

Er sak, før offentlig skiftebehandling ble åpnet, anlagt ved en annen domstol eller etter andre prosessregler enn etter denne lov, kan den fortsettes.

Om lov om endringer i rettergangslovgivningen m.m. (bortfall av funksjonsbetegnelser på domstolene m.m.)

§ 20 skal lyde:

Når sak anlegges ved en annen domstol eller etter andre prosessregler enn etter denne lov, kan tingretten saksøke og saksøkes på loddeiernes vegne i boets anliggender, medmindre saken gjelder fordringer som loddeierne svarer for.

Overskriften til fjerde kapittel skal lyde:

4de kapitel. Skiftetvister og *tingrettens avgjørelser*

§ 22 skal lyde:

Bestemmelsene i tvistemålslovens første, annen og fjerde del får, forsåvidt de passer, og ikke annet er bestemt, tilsvarende anvendelse på tvister for *tingretten under offentlig skiftebehandling*, dog således at det med hensyn til bevis, bevisførsel og protokollasjon gjelder samme regler som under hovedforhandling i tvistemål. For adgangen til å opptre som prosessfullmektig gjelder tvistemålsloven § 44 tredje ledd. Ved behandling av tvister i søksmåls former og ved anke og kjæremål gjelder tvistemålsloven § 44 annet ledd.

Reises der tvist om krav som er fremsatt av en loddeier, er som hans motpart kun de å anse som har bestridt kravet. Beslattes det ellers ikke å reise *skiftetvist* om et anmeldt krav, er beslutningen ikke til hinder for at en loddeier som er uenig i beslutningen reiser tvist om kravet når dette skjer uten ugrunnet opphold. *Tingrettens avgjørelse* av kravet er i alle tilfelle bindende for samtlige loddeiere.

§ 30 første ledd skal lyde:

En *skiftetvist*, som hører under *tingretten*, kan bringes inn for den gjennom søksmål, såfremt det på grunn av rettsspørsmålets art eller de opplysninger som kreves, anses hensiktsmessigst, at tvisten behandles i et søksmåls form, og retten gir samtykke.

§ 31 annet ledd annet punktum skal lyde:

Men ellers kommer de almindelige regler om søksmål i *tvistemålsloven* til anvendelse, hvis ikke annet følger av bestemmelsene i denne lov.

§ 57 skal lyde:

Når det er åpnet offentlig skifte, treffer *den tingrett som skifter boet* avgjørelse om midlertidig forføyning etter reglene i ekteskapsloven § 91. *Retten* kan også av eget tiltak treffe slik avgjørelse.

§ 76 første ledd skal lyde:

Samme virkning som anmeldelse overensstemmende med proklamaet har det:

- 1) at loddeierne erkjenner fordringens riktighet overfor kreditor eller *tingretten*,
- 2) at fordringen er blitt anmeldt under gjeldsforhandling eller konkurs i skyldnerens bo, forutsatt at dødsfallet inntrådte før gjeldsforhandlingen eller konkursen ble avsluttet,
- 3) at sak er anlagt mot *loddeierne*.

Om lov om endringer i rettergangslovgivningen m.m. (bortfall av funksjonsbetegnelser på domstolene m.m.)

§ 95 annet ledd første punktum skal lyde:

Etter at *tingrettens* avgjørelse er begjært, kan sak ikke anlegges ved andre domstoler *eller etter andre prosessregler enn etter denne lov*.

§ 104 første ledd skal lyde:

Bestrides en anmeldt fordring eller en påstått tinglig rettighet, avgjør *tingretten* tvisten. Søksmål til inntale av andre krav enn massefordringer og tinglige krav kan ikke reises ved andre domstoler *eller etter andre prosessregler enn etter denne lov*.

§ 105 annet ledd skal lyde:

I de første seks måneder etter dødsfallet kan tvangsdekning i boets eideler etter tvangsfullbyrdelsesloven kapittel 8 til 12 heller ikke skje uten *samtynke fra den tingrett som behandler eller har behandlet boet*.

§ 108 annet ledd første punktum skal lyde:

Dersom et krav som er anmeldt for *tingretten* bestrides, og sak ikke er anlagt ved en annen domstol *eller etter andre prosessregler enn etter denne lov*, kan loddeierne kreve at *tingretten* avgjør tvisten.

XVIII

Lov 14. juli 1950 nr. 10 om valutaregulering § 5 tredje ledd skal lyde:

Kjem det opp tvist om kva verdet i utanlandsk mynt skal setjast til når dei reknar verdet om til norske pengar, skal ei skjønsmnd på 3 mann oppnemnde av formannen i Høgsteretten fastsetja verdet. Formannen i *skjønsmnda* skal fylla vilkåra for å vera domar.

XIX

I lov 21. november 1952 nr. 2 om betaling og innkreving av skatt gjøres følgende endringer:

§ 48 nr. 2 skal lyde:

Staten er saksøker ved *tvangsfullbyrdelse, midlertidig sikring*, konkursbegjæring m.v. i forbindelse med inndrivning og sikring av krav etter denne lov. Statens partsstilling som saksøker i slik sak utøves av skatteoppkreveren. Ved overføring av *tvist til søksmåls former etter tvangsfullbyrdelsesloven* med avgjørelse av grunnlaget for skattekravet etter tvangsfullbyrdelsesloven § 6-6 tredje ledd, gjelder reglene om utøvelse av partsstillingen i nr. 3 tilsvarende.

§ 48 nr. 5 annet punktum skal lyde:

Etter utløpet av fristen kan ligningsavgjørelse heller ikke bringes inn til prøving ved *tingretten i sak om tvangsfullbyrdelse eller midlertidig sikring*.

Om lov om endringer i rettergangslovgivningen m.m. (bortfall av funksjonsbetegnelser på domstolene m.m.)

§ 48 nr. 6 annet punktum skal lyde:

Ved tvist for *tingretten i sak om tvangsfullbyrdelse eller midlertidig sikring* gjelder dette tilsvarende, slik at forføyningen stadfestes for det beløp som vil fremgå av ny likning i samsvar med kjennelsen eller dommen.

XX

Lov 29. mai 1953 nr. 1 om rett for handverkarar o.a. til å selja ting som ikkje vert henta § 4 annet punktum skal lyde:

Det same gjeld når eit slikt spørsmål er til avgjerd hjå *namsstyremaktene*.

XXI

Lov 23 oktober 1959 nr. 3 om oreigning av fast eigedom § 15 skal lyde:

Kostnad som føresegnene i dette kapitel fører med seg, skal søkjaren bera.

Søkjaren skal dessutan svara motparten dei utgiftene som var naudsynlege til å taka vare på baten hans i saka. Dette gjeld òg utgift i klagesak, med unntak for tilfelle der motparten til søkjaren har klaga utan god grunn. Avgjerd om sakskostnader etter leden her skal takast av *avskjønnsstyremakta* eller, dersom det ikkje vert halde skjøn, av Kongen.

Tar det lang tid før saka vert avgjort, kan motparten krevja at naudsynlege utgifter som han har hatt over ei viss tid i saka, heilt eller delvis skal verta betalt av søkjaren. Vert partane ikkje samde om slik betaling, kan kvar ein av dei krevja at Kongen - eller styringsorgan med fullmakt etter § 5 - tek avgjerd om dette. Etter at det er kravd skjøn, er det *skjønnsstyremakta* som tek slik avgjerd.

Utgifter som søkjaren har betalt etter tredje leden kjem til frådrag når det vert fastsett kva søkjaren skal betala etter paragrafen her.

Kvar annen søkjar enn staten lyt gjeva trygd for ansvaret han kan få etter paragrafen her.

Kostnad som søkjaren er pålagt å svara etter fyrste og andre leden, kan søkjast inn etter reglane om fullføring av orskurdar.

XXII

Lov 23. mars 1961 nr. 1 om forsvunne personer m.v. § 1 første ledd skal lyde:

Når en person er forsvunnet under slike omstendigheter at det ikke er rimelig grunn til å tvile på at han er død, kan *tingrettsdommeren* bestemme at dette uten videre skal legges til grunn. Opplysninger og bevis legges frem for *dommeren* i den rettskrets hvor den forsvunne hadde sin siste kjente bopel,

Om lov om endringer i rettergangslovgivningen m.m. (bortfall av funksjonsbetegnelser på domstolene m.m.)

eller, hvis noen bopel ikke kan påvises, hvor han hadde sitt siste kjente oppholdssted. *Dommeren* avgjør ved kjennelse om beviset skal tas for godt.

XXIII

Lov 18. juni 1965 nr. 4 vegtrafikklov § 31a fjerde ledd skal lyde:

Ileggelse av gebyr kan innklages for *tingretten* innen en fastsatt frist. Blir klage fremsatt etter utløpet av fristen, skal den avvises med mindre retten finner at oversittelsen hverken kan legges eier eller bruker av kjøretøyet til last og klagen er fremsatt så snart det var mulig. Retten kan oppheve ilagt gebyr hvis den finner at vilkårene for ileggelse ikke forelå. Avgjørelsen treffes ved kjennelse og kan påkjæres. Ileggelse av gebyr kan ikke prøves *under tvangsinn drivelse av gebyret*.

XXIV

I lov 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift gjøres følgende endringer:

§ 51 annet ledd skal lyde:

I bo hvor det utstedes proklama plikter loddeiere, *tingrettsdommer*, testamentfullbyrder og andre som yter hjelp ved skifteoppgjøret å gi de opplysninger som avgiftsmyndighetene finner nødvendige for å avgjøre om boet skylder avgift etter denne lov.

§ 61 første ledd annet punktum skal lyde:

Ved tvist for *tingretten i sak om tvangsfullbyrdelse eller midlertidig sikring* gjelder det tilsvarende, slik at forføyningen stadfestes for det beløp som vil fremgå av ny fastsettelse i samsvar med kjennelsen eller dommen.

XXV

Lov 5. juni 1970 nr. 35 om utlevering for å få iverksatt vedtak om frihetsinngrep truffet av myndighet i annet nordisk land § 5 tredje ledd skal lyde:

Vedtaket kan ikke uten samtykke fullbyrdes før fristene for å klage eller kreve *rettslig prøvinger* ute. Klage eller krav om *rettslig prøvinger* § 6 har oppsettende virkning.

XXVI

Lov 30. juni 1972 nr. 70 om bergverk § 56 skal lyde:

Om lov om endringer i rettergangslovgivningen m.m. (bortfall av funksjonsbetegnelser på domstolene m.m.)

Gransking.

Saksøkte plikter å finne seg i at det til bruk for skjønnet foretas slike granskinger av eiendommen som *skjønnsmyndighetene* finner nødvendig. Volder granskingen tap eller ulempe, fastsettes erstatningen for dette under skjønnet.

XXVII

Lov 28. juni 1974 nr. 58 om odelsretten og åseteretten § 68 første punktum skal lyde:

Blir odelstaksten oppheva utan å bli *heimvist*, må den part som vil ha ny takst, setje fram krav om det innan 4 veker etter at opphevingsorskurden er blitt endeleg.

XXVIII

Lov 21. mars 1975 nr. 9 om nordisk vitneplikt § 1 første ledd skal lyde.

Etter reglane i denne lova kan personar som ved innkallinga har fylt 18 år og er busette og oppheld seg i Danmark, Finland, Island eller Sverige, påleg-gast å møte som vitne her i landet for dei vanlege *domstolane* og jordskifteret-tane.

XXIX

Lov 6. juni 1975 nr. 29 om eignedomsskatt til kommunane § 23 skal lyde:

Føresegnene i lov nr. 2 frå 21. november 1952 § 48, nr. 5, 6 og 7, gjeld på tilsvarande vis for søksmål og *twistar for tingretten i sak om tvangsfullføring og mellombels sikring* om eignedomsskatt. Kommunen er part i saker om eige-domsskatt.

XXX

I lov 13. juni 1980 nr. 35 om fri rettshjelp gjøres følgende endringer:

§ 18 første ledd nr. 1 skal lyde:

–1) fra en eller begge parter i saker etter lov om ekteskap, lov om skifte annen del jf. kap. 4 eller barneloven kap. 5, 6 og 7, herunder også *tvangsfullbyrdelse og midlertidig sikring*.

§ 20 første ledd første punktum skal lyde:

I saker etter lov av 28. november 1898 om umyndiggjørelse skal *tingretten*, dersom den finner det nødvendig, av eget tiltak gi fri sakførsel til den som er begjært umyndiggjort eller som begjærer et vergemål opphevet.

XXXI

I lov 22. mai 1981 nr. 25 om rettergangsmåten i straffesaker (straffeprosessloven) gjøres følgende endringer:

§ 5 annet ledd oppheves

§ 74 annet ledd annet punktum skal lyde:

Tiltale må i så fall være reist eller begjæring om *tilståelsesdom* fremsatt innen ett år etter påtaleunntatelsen.

§ 74 tredje ledd tredje punktum skal lyde:

Tiltale må i så fall være reist eller begjæring om *tilståelsesdom* fremsatt innen tre måneder etter utløpet av prøvetiden.

§ 76 annet ledd fjerde punktum skal lyde:

Det samme gjelder for rettsmøter *utenfor hovedforhandling*.

§ 150 første ledd skal lyde:

Når granskning skal finne sted utenfor hovedforhandling, kan rettslig granskingsforretning holdes av *den tingrett som saken hører under etter § 12*.

§ 233 annet punktum skal lyde:

Har han gitt en uforbeholden tilståelse og saken kan pådømmes *ved tilståelsesdom*, spørres han om han samtykker i slik pådømmelse.

§ 238 annet ledd første punktum skal lyde:

Konsulretten kan foreta rettslige avhør og andre enkeltstående rettshandlinger, men har ikke dømmende myndighet.

§ 248 skal lyde:

Etter begjæring fra påtalemyndigheten og med siktedes samtykke kan *tingretten* pådømme en sak uten tiltalebeslutning og hovedforhandling (*tilståelsesdom*), når retten ikke finner det betenkelig og saken gjelder

- a) en straffbar handling som ikke kan medføre fengsel i mer enn 10 år, jf. annet ledd, og siktede innen retten har gitt en uforbeholden tilståelse som styrkes av de øvrige opplysninger,
- b) en overtredelse av vegtrafikkloven § 22 jf. § 31, og siktede innen retten erklærer seg skyldig etter siktelsen, eller
- c) en overtredelse av vegtrafikkloven § 24 første ledd jf. § 31, og siktede innen retten erklærer seg skyldig etter siktelsen.

Forhøyelse av maksimumsstraffen på grunn av gjentakelse, sammenstøt av forbrytelser eller anvendelsen av straffeloven § 232 kommer ikke i betraktning.

Har siktede forsvarer, skal denne få anledning til å uttale seg før saken blir tatt opp til doms.

Sak om særreaksjon kan ikke pådømmes *ved tilståelsesdom*.

Om lov om endringer i rettergangslovgivningen m.m. (bortfall av funksjonsbetegnelser på domstolene m.m.)

§ 432 annet ledd skal lyde:

Når en sak avgjøres ved *tilståelsesdom*, kan borgerlige krav bare pådømmes i den utstrekning retten finner dem utvilsomme.

§ 441 skal lyde:

Avgjørelse om erstatning for saksomkostninger tas i dommen eller i den kjennelse som avslutter saken. Er slik avgjørelse ikke truffet, eller innstilles forfølgningen uten dom eller kjennelse, kan krav om saksomkostninger bringes inn til avgjørelse ved kjennelse av den rett som har hatt saken, *eller om ingen rett har hatt saken, den tingrett som saken hører under etter § 12*. Kravet settes fram innen en måned etter at det ble adgang til det. Før avgjørelsen treffes, skal motparten ha hatt anledning til å uttale seg.

§ 447 annet ledd skal lyde:

Er saken avsluttet uten rettslig prøving av bevisene vedkommende skyldspørsmålet, settes kravet fram for *den tingrett som saken hører under etter § 12*.

§ 448 første ledd skal lyde:

For skade eller annen ulempe som andre enn siktede er påført ved gransking, ransaking, beslag, telefonkontroll etter kapittel 16 a eller annen forføyning under saken, *kan den tingrett som saken hører under etter § 12*, eller den rett som har besluttet forføyningen, tilkjenne erstatning, når det etter forholdene fremstiller seg som rimelig.

§ 466 annet ledd tredje punktum skal lyde:

Når særlige grunner foreligger, kan enhver tingrett *foreta rettslige avhør og andre enkeltstående rettshandlinger, samt avsi tilståelsesdom*.

§ 476 fjerde ledd annet punktum skal lyde:

Det samme gjelder ved rettsmøter *utenfor hovedforhandling*.

XXXII

I lov 17. desember 1982 nr. 86 om rettsgebyr gjøres følgende endringer:

§ 8 første ledd skal lyde:

Det skal betales 5 ganger rettsgebyret for søksmål, *herunder overføring av tvist til søksmålsformer*, ved tingrett (inngangsgebyr). Varer hovedforhandlingen mer enn én dag, påløper i tillegg 3 ganger rettsgebyret pr. dag til og med dag fem og deretter 4 ganger rettsgebyret pr. dag. Det samme gjelder for behandling *av anke* over dom avsagt i forliksrådet, jf tvistemålsloven § 296 og av anke over rettsforlik inngått i forliksrådet, jf tvistemålsloven § 286. For behandling av ankesak som tillates fremmet, betales ved lagmannsrett og ved Høyesterett 24 ganger rettsgebyret. Varer hovedforhandlingen mer enn én dag, påløper i tillegg 3 ganger rettsgebyret pr. dag til og med dag fem og deretter 4 ganger rettsgebyret pr. dag. Avgjøres anken uten at ankeforhandling blir holdt, betales halvparten av fullt inngangsgebyr.

Om lov om endringer i rettergangslovgivningen m.m. (bortfall av funksjonsbetegnelser på domstolene m.m.)

§ 8 annet ledd skal lyde:

For motsøksmål, intervensjonssøksmål og regressøksmål betales inngangsgebyr som for særskilt sak. Ved ankebehandling gjelder tilsvarende regel. For ny behandling etter at begjæring om oppfriskning eller gjenopptakelse er tatt til følge, betales *inngangsgebyr og tillegg* som for særskilt sak.

XXXIII

I lov 8. juni 1984 nr. 58 om gjeldsforhandling og konkurs (konkursloven) gjøres følgende endringer:

§ 145 skal lyde:

Tingrettenssaklige kompetanse

Det hører under *tingretten* å avgjøre:

- 1) spørsmål om åpning og innstilling av gjeldsforhandling og andre spørsmål om gjeldsforhandling som loven har lagt til den;
- 2) alle spørsmål som gjelder åpning og gjennomføring av offentlig akkordforhandling og konkurs.

Det hører under den tingrett som har behandlet begjæring etter nr. 1 eller 2 å avgjøre:

- 3) tvist om hvorvidt anmeldt masse- eller konkursfordring skal godkjennes, og om dens størrelse og prioritet;
- 4) tvist om hvorvidt en fordring vedrører en gjeldsforhandling, forutsatt at gjeldsnemnda har samtykket i at *tingretten* avgjør tvisten.

Tingretten kan dessuten avgjøre spørsmål om omstøtelse som ikke etter en ufravikelig vernetingsregel hører under en annen domstol.

Bostyreren eller bostyret hvis det er oppnevnt kreditorutvalg, kan med *tingrettens* samtykke avtale at en tvist som nevnt i første ledd nr 3 skal avgjøres ved søksmål for en annen domstol som er kompetent etter de vanlige vernetingsregler, eller ved voldgift. I så fall gjelder bestemmelsene i § 154 tilsvarende. For øvrig kan annet vernetingsregel ikke avtales i de tilfeller som nevnt i første ledd.

Andre krav mot et konkursbo kan bringes inn for *tingretten etter reglene i denne lov* når de ikke etter ufravikelig vernetingsregel hører under en annen domstol *eller må behandles etter andre prosessregler*.

Skyldneren kan bringe sitt krav etter § 76 inn for *tingretten etter denne lov, eller ved ordinært søksmål etter tvistemålslovens regler*.

§ 148 skal lyde:

Habilitet

Skyldneren eller den som står i slikt forhold til ham som nevnt i lov om domstolene § 106 nr. 2-6, kan ikke være *dommer i sak etter denne lov*. Lov om domstolene § 109 gjelder tilsvarende.

Dommer kan heller ikke noen være når det foreligger andre særegne omstendigheter som er egnet til å svekke tilliten til dommerens uhildethet. Særlig gjelder dette når skyldneren eller en fordringshaver krever at dommeren skal vike sete.

Om lov om endringer i rettergangslovgivningen m.m. (bortfall av funksjonsbetegnelser på domstolene m.m.)

Ved behandlingen av rettstvister er dommeren inhabil i samme utstrekning som i tvistemål.

For rettsvitne, protokollfører og stevnevitne gjelder reglene i lov om domstolene § 110, likevel slik at de ikke blir inhabile i større utstrekning enn etter de regler som gjelder for *dommere* etter første til tredje ledd i denne paragraf. Reglene i første punktum gjelder tilsvarende for den som utfører forseglings- og registreringsforretninger for *tingretten*.

Lov om domstolene §§ 111-121 gjelder tilsvarende.

XXXIV

Lov 8. juni 1984 nr. 59 om fordringshavernes dekningsrett (dekningsloven) § 2-10 første ledd første punktum skal lyde:

Dersom tvangsdekning ved tvangssalg eller tvangsbruk av fast eiendom eller leierett i fast eiendom (herunder aksje, andelsbrev, pantebrev eller annet atkomstdokument med tilknyttet leierett) vil medføre at skyldneren taper retten til nødvendig bolig for seg eller sin familie, kan *tingretten* på begjæring ved kjennelse bestemme at tvangsdekning bare kan gjennomføres hvis det blir skaffet skyldneren eller skyldnerens familie en annen bolig som med hensyn til beliggenhet, størrelse, pris og andre forhold tilfredsstiller rimelige krav.

XXXV

Lov 15. juni 1984 nr. 74 om befordring av personer og gods på jernbanene i henhold til Overenskomst av 9. mai 1980 om internasjonal jernbanetrafikk (COTIF) § 5 første ledd annet punktum skal lyde:

Begjæring om fullbyrding rettes til *Oslo byfogdembete*.

XXXVI

Lov 14. juni 1985 nr. 62 om Verdipapirsentral § 3-6 skal lyde:

Tingretten og namsmannen

Tingretten kan foreta registrering av konkurs og *umyndiggjørings* direkte i Verdipapirsentralen. På tilsvarende måte kan *namsmyndighetene* registrere *tvangsfullbyrdelse og midlertidig sikring*. Disse myndigheter har full innsynsrett i alle fondsaktiver en saksøkt eller umyndiggjort har registrert i Verdipapirsentralen.

XXXVII

Lov 23. desember 1988 nr. 104 om produktansvar § 3-7 (1) annet punktum

Om lov om endringer i rettergangslovgivningen m.m. (bortfall av funksjonsbetegnelser på domstolene m.m.)

skal lyde:

Det samlede oppgjør må godkjennes ved kjennelse av *Oslo skifterett og byskriverembete*.

XXXVIII

I lov 4. juli 1991 nr. 47 om ekteskap gjøres følgende endringer:

§ 7 bokstav e annet ledd skal lyde:

Bevis for at den tidligere ektefellen eller den registrerte partneren er død, føres som regel ved attest fra en innenlandsk eller utenlandsk offentlig myndighet. Kan slik attest ikke skaffes, kan partene legge sine opplysninger og bevis fram for vedkommende *tingrettsdommer*, jf skifteloven § 8 andre jf første ledd. Hører skiftet ikke under norsk *tingrett*, kan spørsmålet bringes inn for *tingrettsdommeren* på det stedet der ekteskapsvilkårene prøves. *Retten* avgjør ved kjennelse om bevisene skal godtas. Kjennelsen kan påkjæres av den som avgjørelsen går mot. Er bevisene godtatt, skal *retten* gi melding til fylkesmannen, som kan påkjære kjennelsen.

§ 91 annet punktum skal lyde:

Når det er åpnet offentlig skifte, treffer *den tingrett som skifter boet* avgjørelsen, jf. skifteloven § 57.

XXXIX

I lov 26. juni 1992 nr. 86 om tvangsfullbyrdelse og midlertidig sikring (tvangsfullbyrdelsesloven) gjøres følgende endringer:

§ 2-8 skal lyde:

Tingretten

Tingretten behandler saker om tvangsfullbyrdelse og midlertidig sikring i sin rettskrets.

Under *retten* hører de saker som loven legger til *retten*, klager over namsmannens avgjørelser og handlemåte etter § 5-16, og dessuten saker som *retten* av særlige grunner beslutter å overta fra namsmannen.

§ 3-5 tredje ledd skal lyde:

Krav om erstatning etter denne paragrafen kan gjøres gjeldende for *tingretten* i en sak om opphevelse av sikringen, *eller ved ordinært søksmål etter tvistemålslovens regler*.

§ 8-20 annet ledd femte punktum skal lyde:

Søksmålet reises for *tingretten* for den rettskrets der namsmannen har sitt kontor, eller for *den domstol som saken hører under etter tvistemålsloven*.

§ 8-21 første ledd tredje punktum skal lyde:

Om lov om endringer i rettergangslovgivningen m.m. (bortfall av funksjonsbetegnelser på domstolene m.m.)

Søksmålet reises for *tingretten* for den rettskrets der namsmannen har sitt kontor, eller for *den domstol som saken hører under etter tvistemålsloven*.

§ 8-21 annet ledd femte punktum skal lyde:

Søksmålet reises for *tingretten* for den rettskrets der namsmannen har sitt kontor, eller for *den domstol som saken hører under etter tvistemålsloven*.

§ 11-35 sjette ledd skal lyde:

Krav etter fjerde og femte ledd avgjøres av *tingretten* ved kjennelse dersom kravene kan avregnes i kjøperens krav på tilbakebetaling av kjøpesummen eller i krav som avregnes i tilbakebetalingskravet. For øvrig gjøres krav etter fjerde og femte ledd gjeldende ved *ordinært søksmål etter tvistemålslovens regler*. Søksmålet kan reises i den rettskrets der tvangssalget er gjennomført.

§ 11-39 annet ledd femte punktum skal lyde:

Søksmålet reises for *den tingrett som har behandlet tvangssalget eller for den domstol som saken hører under etter tvistemålsloven*.

§ 11-40 første ledd tredje punktum skal lyde:

Søksmålet reises for *den tingrett som behandlet tvangssalget eller for den domstol som saken hører under etter tvistemålsloven*.

§ 11-40 annet ledd femte punktum skal lyde:

Søksmålet reises for *den tingrett som behandlet tvangssalget eller for den domstol som saken hører under etter tvistemålsloven*.

XL

Lov 24. juni 1994 nr. 39 om sjøfarten (sjøloven) § 2 første ledd første punktum skal lyde:

Når noen som eier norsk skip eller aksje eller andel i selskap som nevnt i § 1, er død, beholder skipet sin nasjonalitet så lenge dødsboet står under *skiftebehandling ved norsk tingrett*, uten hensyn til arvingenes nasjonalitet.

XLI

Lov 15. juni 2001 nr. 62 om endringer i domstolloven m.m. (den sentrale domstoladministrasjon og dommernes arbeidsrettslige stilling) del I § 20 nytt annet ledd første punktum skal lyde:

Domstoladministrasjonen kan oppnevne en særskilt dommer *til en* eller flere bestemte straffesaker eller til å styre skjønn, ekspropriasjonssaker eller saker som reises under ett etter lov om rettergangsmåten for tvistemål § 23 a,

Om lov om endringer i rettergangslovgivningen m.m. (bortfall av funksjonsbetegnelser på domstolene m.m.)

når det er påkrevet fordi saken er vidløftig eller fordi forretningene bør ledes av samme dommer i flere domssokn.

XLII

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer. Kongen kan sette i kraft de enkelte bestemmelser til ulik tid.
